

Sammanträde torsdag 23 april 2009

Husby Träff klockan 17.30- 21.20

Ledamöter

Abebe Hailu (s)
Sofia Pepera (m) from och med § 11
Kyllikki Josefsson (m)
Bo Sundin (m)
Jihad Adlouni (m)
Burhan Yildiz (fp)
Sven Påfveld (kd)
Kerstin Aggefors (s)
Gunilla Bhur (v)
Jakob Dencker (mp) deltog i § 1-4, § 6-9
samt § 11-34. Ersättare inträder under § 5
och 10.

Ersättare

Kerstin Kalteneckar (m) from §
11
Aleksandar-Pal Sakala (m)
Ioannis Ganidis (m)
Basit Choudhury (m)
Kerstin Thufvesson (m)
Martin Ängeby (fp)
Nima Djohari (s) from § 1-4, § 6-
9 samt § 11-34.

Tjänstgörande ersättare

Adam Khoder (m) för Annette Jansson (m), Kerstin Kalteneckar (m) för Sofia Pepera tom § 10, Rigmor Wallin (s) för Mia Päärni (s), Galina Monsalves (s) för Alessandro Ingrao (s), Nima Djohari (s) för Jakob Dencker (mp) § 5 och 10.

Tjänstemän

Stadsdelsdirektör Olle Johnselius, Verner Stadthagen, Håkan Serdén, Ulrika Axelsson, Gunilla Davidsson, Sakir Demirel, Ulla Johansson, Susanne Tengberg, Sara Hallström, Abdi-nur Isse, Nina Wihlborg, Kerstin Ulander (nämndsekreterare)

Personalföreträdare

Annica Wahlter, SKTF, Inger Askelöf, SKTF, Riitta Eddib, Kommunal, Karin Runelind, Lärarförbundet

Utsetts att justera

Bo Sundin (m) och Abebe Hailu (s)

Dag för justering

29 april 2009

Sekreterare

Ordförande

Vice ordförande

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Tjänstgörande ordförande Abebe Hailu (s) och ledamot Bo Sundin (m) fick i uppdrag att justera dagens protokoll. Dag för justering den 29 april 2009.

§ 2

Anmälan av föregående protokoll

Anmäldes att protokollet från stadsdelsnämndens sammanträde den 26 mars 2009 justerades den 1 april 2009.

§ 3

**Nedläggning av faderskapsutredning enligt 2 kap 7 §
föräldrabalken (FB)**

§ 4

**Nedläggning av faderskapsutredning enligt 2 kap 7 §
föräldrabalken (FB)**

§ 5

**Nedläggning av faderskapsutredning enligt 2 kap 7 §
föräldrabalken (FB)**

§ 6

**Överflyttning av vårdnad till särskilt förordnad
vårdnadshavare enligt 6 kap 8 a § Föräldrabalken (FB)**

§ 7

**Överflyttning av vårdnad till särskilt förordnad
vårdnadshavare enligt 6 kap 8 a § föräldrabalken (FB)**

§ 8

Anmälan om behov av särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap 9 § 1 st Föräldrabalken (FB)

§ 9

**Återkallande av anmälan om behov av särskild förordnad
vårdnadshavare enligt 6 kap 8 a § föräldrabalken (FB)**

§ 10

Yttrande i enskilt ärende

§ 11

Förvaltningens och nämndens information och frågor

Arja Kallo, Elisabeth Castanedo och Anki Garcés från Jobbtorget i Kista informerade om Jobbtorg Stockholm. Utgångspunkten för Jobbtorg Stockholm är en ingång till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Inom Jobbtorg Stockholm, Kista finns 57 personal och 1 850 stycken aspiranter – inklusive Spånga-Tensta - inskrivna. Tre filialer ryms inom Jobbtorg Kista, en ungdomsfilial får åldersgruppen 16-24 år. De två övriga filialerna finns i Kista och Lunda och vänder sig till flyktingar/nyanlända, SFI/övriga som är över 24 år. Under mars månad 2009 var 1 209 aspiranter inskrivna, varav 117 ungdomar. Antalet flyktingar – inklusive Spånga-Tensta – uppgick till 241 och antalet vuxna till 851. Antalet flyktingar har ökat på grund av att Spånga-Tensta stadsdelsnämnds flyktingar är medräknade. Antalet har nästan fördubblats.

Fråga

Martin Ängeby, ersättare för (fp) ställde fråga till förvaltningen om hur hög analfabetismen är inom Rinkeby-Kista stadsdelsområde. Martin Ängeby önskar en kort redogörelse via ett PM.

Stadsdelsdirektör Olle Johnselius svarar att förvaltningen återkommer med ett svar på frågeställningen.

§ 12

Uppföljningsrapport för mars månad 2009

Beslut

Nämnden godkänner denna uppföljningsrapport

Ärendet

Före åtgärder prognostiseras ett sammanlagt underskott om 3,3 mnkr. Inom äldreomsorgen beräknas ett sammanlagt underskott före åtgärder till närmare 11 mnkr. Underskottet för hemtjänsten prognostiseras till närmare 9 mnkr. Efter åtgärder och resultatöverföring prognostiseras en budget i balans.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 8 april 2009. Dnr 101-191-2009

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordförande Abebe Hailu m.fl. (s) föreslog att nämnden antar socialdemokraternas förslag. Ledamot Gunilla Bhur (v) anslöt sig till socialdemokraternas förslag.

Ledamot Jakob Dencker (mp) föreslog att nämnden skulle anta miljöpartiets förslag.

Ledamot Bo Sundin m.fl. (m) föreslog att nämnden skulle anta förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordförande Abebe Hailu m.fl. (s) ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden antagit förvaltningens förslag.

Reservation I

Tjänstgörande ordförande Abebe Hailu m.fl. (s) och ledamot Gunilla Bhur (v) reserverade sig med hänvisning till eget förslag.

Att delvis godkänna uppföljningsrapporten

Att därutöver anföra följande

Alliansens skattesänkningar innebär återigen besparingar både i Stockholm och i vår stadsdel vilket slår hårt mot de flesta verksamhetsområden.

I uppföljningsrapporten framkommer med all tydlighet att un-

derskottet i verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd kommer att leda till besparingar på andra verksamheter för att uppnå en budget i balans. Bufferten är förbrukad och arbetslösheten beräknas stiga till de högsta nivåerna på decennier. De förändringar som alliansen genomfört vad gäller sjukförsäkringen kommer att innebära att vår stadsdel får fler personer som behöver ekonomiskt bistånd. Det är med oro vi ser på året som kommer och vad det kommer föra med sig för våra verksamheter.

Vi ser många barn försvinner från förskolorna på grund av vårdnadsbidraget vilket kommer innebära att man snart måste stänga avdelningar och flytta barn. Det kommer också att innebära stora svårigheter för de barnen vars föräldrar inte talar svenska, vilket är vanligt i våra områden. För dessa kommer kontakten med det svenska språket att försenas vilket innebär större svårigheter för barnen och ett ännu större behov av resurser för skolorna. Integrationen och jämställdheten kommer att stöta på ytterligare ett hinder då många av bidragstagarna är kvinnor som inte kommer att kunna komma i kontakt med den svenska arbetsmarknaden.

Även av denna uppföljningsrapport framgår det att förvaltningen kommer att iaktta restriktivitet vad avser köp av tjänster och vikarieanställningar vilket naturligtvis kommer att drabba brukarna i våra verksamheter. Vi vet att äldreomsorgen dras med ett stort underskott och att man kommer vara tvungen att vidta ytterligare åtgärder.

I nuvarande ekonomiska situation är det extra svårt att göra tillförlitliga prognoser för årets ekonomiska utfall. Områden där vi är särskilt oroliga är bl.a. social omsorg, blir det verkligen ett överskott? Vilket utfall blir för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder?

På flera områden anger förvaltningen att åtgärder kommer att vidtas för att nå en budget i balans, vilket vi vet är detsamma som nedskärningar i verksamheten. För de kommande förslagen måste genomarbetade konsekvensbeskrivningar göras för vad nedskärningarna innebär för brukare och personal!

Reservation 2

Ledamot Jakob Dencker (mp) reserverade sig med hänvisning till eget förslag.

- att avslå förvaltningens förslag till beslut
- att därutöver anföra

Förvaltningen skriver att man ska ta pengar från administration och ungdomsverksamheter för att täcka hål i budgeten inom områdena äldre och funktionshindrade. Trots att man redan skurit ner ordentligt i stadsdelsnämndens verksamheter har man fortsatt budgetunderskott i vissa verksamheter. Detta drabbar de äldre och de funktionshindrade, i och med att man sätter in sk åtgärder, vilket ofta betyder personalminskningar. Nu kan det också drabba ungdomar eftersom man tar från administration och förebyggande ungdomsinsatser för att täcka hålen.

Den borgerliga majoriteten har slagit samman anslag 1 och 2, för ordinarie verksamhet respektive försörjningsstöd, i stadsdelsnämnderna. Detta har lett till att de måste skära i ordinarie verksamheter när kostnaderna för försörjningsstöd ökar för att klara en budget i balans. Det är helt oacceptabelt att ordinarie verksamheter ska påverkas för att konjunkturen vänder neråt och fler tvingas ta emot försörjningsstöd.

Miljöpartiet vill att man återinför skilda anslag, för att undvika att man måste skära ned i omsorg och service till medborgarna i svåra ekonomiska tider.

För en fylligare bild av vad Miljöpartiet i Rinkeby-Kista tycker om ekonomin och verksamheterna i området, se vår mycket längre skrivelse på ärende 13 till stadsdelsnämndens möte 23 april: "Underlag till budget år 2010 och inriktning för 2011 och 2012".

§ 13

Underlag till budget år 2010 och inriktning 2011-2012

Beslut

1. Budgetunderlaget godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden godkänner Rinkeby-Kista handikappråds inlämnade synpunkter i ärendet vilka överlämnas till kommunstyrelsen.

Handikapprådet har först i utskicket till nämndens sammanträde den 23 april fått kännedom om rubricerade ärende. Det har därför inte kunnat behandlas i rådet, som har sitt nästa sammanträde samma dag som nämnden. Vi är mycket kritiska mot att vi återigen försätts i en situation som omöjliggör för oss att på ett seriöst sätt diskutera ärendet innan det går till nämnden för beslut. Konsekvensen är att undertecknad har fått utarbeta ett yttrande med stöd i de diskussioner och ställningstaganden som rådet har fört under det gångna året. Det följer dispositionen i tjänsteutlåtandet. Yttrandet kommer att anmälas på rådets möte den 23 april.

Tillgängligheten är nu en del av det första av kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål

Den rubriken hade vi satt på ett avsnitt i vårt yttrande över förslaget till verksamhetsplan för 2009. Vi konstaterade då att stadsdelsförvaltningen inte hade uppmärksammat att inriktningsmålet hade kompletterats. Anmärkningsvärt är därför att förvaltningen inte heller den här gången har uppmärksammat det. Direkt illavarslande är det om försummelsen också innebär att nämndens ansvar för tillgängligheten i stadsdelen inte ägnats någon uppmärksamhet när detta dokument utarbetades.

Nämnden har givetvis ansvar för att lagstiftningen om enkelt avhjälpa hinder efterlevs vad gäller sådana lokaler som nämnden bedriver verksamhet i. Samma ansvar gäller också parker och lekplatser. Dessutom har nämnden ett ansvar för att aktivt verka för att också andra fastighetsägare informeras om sina lagliga skyldigheter och vidtar de åtgärder som lagstiftningen föreskriver. Enligt riksdagens beslut bör åtgärderna ha vidtagits senast vid utgången av nästa år. Det brådskar alltså.

Boverket har riksdagens uppdrag att i samverkan med Sveriges kommuner och landsting och i samråd med länsstyrelserna ha en uppsökande information om enkelt avhjälpta hinder i kommunerna under

2009 och 2010. Den strategi som verket har utarbetat innebär att såväl politiker som tjänstemän i kommunerna kommer att nås av riktade insatser. De omfattar såväl information som s.k. spurtseminarier. Strategin bygger på erfarenheten att en av framgångsfaktorerna i de kommuner som har kommit längst är att ledande politiker ger förvaltningsledningen i uppdrag att genomföra nödvändiga åtgärder och att det finns ett tydligt politiskt engagemang och intresse från förvaltningschefer. Det behövs också rutiner för återkommande inventering och tillsyn enligt HIN, Boverkets föreskrifter och allmänna råd om undanröjande av enkelt avhjälpta hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser.

En konkret uppgift som alla nämnder har sig ålagd är att uppmärksamma de brister som föreligger vad gäller hörselteknisk utrustning i de lokaler som nämnden använder, bl.a. de som används för öppna möten. Uppgiften har sin grund i en kartläggning som Hörselskadades förening i Stockholm har gjort. Vi hänvisar till beslut i kommunstyrelsen (protokoll från sammanträdet den 18 mars i år).

Handikapprådet anser att

- nämnden måste satsa resurser redan nu och under de närmaste åren på att förverkliga riksdagens beslut. Det är en ambition på miniminivå och bör komma till uttryck i den långtidsbudget som nämnden nu ska lämna. Väsentligt mer krävs om Stockholm ska bli världens mest tillgängliga huvudstad och kunna visa det som en del av sitt varumärke, vilket är ambitionen i Vision 2030
- nämnden ska ålägga förvaltningen att vidta de åtgärder vad gäller hörselteknisk utrustning som kommunstyrelsen har pekat på
- handikapprådets kunskaper och erfarenheter tas tillvara i alla frågor som gäller den fysiska miljön.

Inom handikappomsorgen, inklusive socialpsykiatri, nämns mycket som är positivt men det finns också sånt som oroar.

Positivt

Vi vill apostrofera ambitionen att möjliggöra för den enskilde/anhörige att vara mer aktivt deltagande vid utformningen av insatserna. Ambitionen att få igång brukarråd i gruppboheter för personer med utvecklingsstörning är ett utmärkt exempel. Frågor rörande kost och nutrition och säker livsmedelshantering kommer att prioriteras inom äldreomsorgen. Vi anser att den frågan är minst lika viktig inom den s.k. handikappomsorgen och rekommenderar att arbetet får omfatta också de personer som har hemtjänst på grund av en funktionsnedsättning eller som bor i särskilda boendeformer enligt SoL och LSS.

Vi vill också ge en eloge till förvaltningen för det kvalitetssäkringsarbete som pågår inom delar av handikappomsorgen. Det är ett utvecklingsområde som handikapprådet ger sitt starka stöd och vill delta aktivt i. Det är också ett område som stadens revisorer har granskat och avrapporterat i två rapporter, vilka visar att det finns stora brister som måste åtgärdas.

Den omorganisation som förvaltningen har gjort och som innebär att socialpsykiatri och den s.k. handikappomsorgen numera finns under samma "tak" är något som handikapprådet har hälsat med glädje.

Bl.a. har det lett till en större förståelse för psykiskt funktionsnedsattas rätt till LSS-insatser men också till att människor med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har blivit synliga och kan bemötas på ett effektivt sätt. Kunskaperna inom området neuropsykiatri behöver dock öka liksom samverkan med landstingets psykiatri.

Vi är också glada över att förvaltningen avser att intensiviera arbetet med individuella planer. Det är något som vi länge har önskat.

Negativt

Negativ är den utveckling vi ser mot allt större gruppboende. I Rinkeby-Kista planeras nu för sex personer, något som vi anser ska vara undantag. Ju större enheter desto svårare blir det att få till stånd en naturlig delaktighet för gruppboendernas hyresgäster i det som sker i närmiljön, risken för ett vi-och domtänkande ökar ju större gruppen blir. Man måste också ha i minnet att de som väljer att bo i gruppboende i allt större utsträckning kommer att vara de som har mycket stora omvårdnadsbehov och är särskilt sköra, medan de med mindre svårigheter väljer ett större mått av självständighet.

Enligt socialstyrelsens allmänna råd bör endast 3-5 personer bo i en gruppboende – ytterligare någon boende kan accepteras men endast under förutsättning att samtliga personer som bor i gruppboendet tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Det är ekonomiska överväganden som styr utbyggnaden. Personaltätheten per hyresgäst blir lägre, vilket rimligen måste påverka kvaliteten i de omsorger som kan ges och sätta de goda levnadsvillkoren i fara. Vi är övertygade om att det kommer att innebära mer av kollektivitet och allt mindre av individuellt riktade insatser. Att ge stöd till fritids- och kulturaktiviteter blir allt svårare. Konsekvensen blir ett ökat behov av ledsagarservice.

Handikapprådet motsätter sig nu liksom tidigare att

det tillskapas gruppboende för mer än fem hyresgäster.

Vi vill i sammanhanget påpeka att vårt ställningstagande inte gäller personer med psykiska funktionsnedsättningar. RSMH och IFS liksom psykiatriutredningen anser att en grupp bör vara större, 7-10 personer, för att öka brukarnas nätverk.

Negativt är också kommunfullmäktiges beslut att kostnader för gemensamma utrymmen ska ingå i den enskildes hyra. Skälet för beslutet uppgavs vara att uppnå målet att öka kvalitet och bidra till trygghet, inflytande och värdighet. Vi anser liksom Funktionshinderombudsmannen (i årsrapporten för år 2008) att det är svårt att se en logisk koppling mellan åtgärden och de mål som skulle uppfyllas. Beslutet rimmar illa med förarbetena till LSS där föredragande statsrådet understryker att gemensamhetsutrymmen är något som den enskilde behöver på grund av sin funktionsnedsättning och att kostnaderna för dem inte ska ingå i hyran. LSS-kommittén, som avslutade sitt arbete förra året, kom till samma slutsats och föreslog att regeringen skyndsamt skulle utreda hur den enskilde inte ska behöva få merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning till följd av hyressättningen. Att i detta läge ändra hyressättningsprincip verkar ogenomtänkt. Budgetförstärkningen för staden kommer med säkerhet att bli marginell, om ens någon alls. Den enskilde kommer att behöva ökat kommunal bostadstillägg och i vissa fall också ekonomiskt bistånd för att ha kvar det förbehållsbelopp som denne har rätt till. Att administrera dessa förändringar kommer också att medföra kostnader för staden.

Handikapprådet avstyrker därför att

kostnader för gemensamhetsutrymmen ska belasta den enskilde.

Mycket allvarlig är också den kränkning av den enskildes rätt till valfrihet som upphandlingen av befintlig verksamhet innebär. Den enskildes önskan har hittills totalt körts över.

När nu Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd står inför att sätta igång upphandlingen av befintlig verksamhet inom handikappomsorgen, inklusive socialpsykiatri, anser vi att ett beslut måste föregås av ordentlig information till alla berörda och i former som även flertalet s.k. brukare kan förstå. De måste ges möjlighet att ta ställning till om de önskar att en upphandling ska ske och vad den i så fall innebär. Är deras önskan att ingen ändring ska ske måste den uppfattningen respekteras.

Vi vill i detta sammanhang hänvisa till vad finansborgarrådet Sten Nordin svarade med anledning av en interpellation i fullmäktige i slutet av förra året. Vi citerar ur protokoll från fullmäktiges sammanträde den 1 december 2008:

”Min grundsyn är att upphandling absolut inte är något mål i sig. Det är ett medel för att få just fler aktörer.....

När detta är sagt tycker jag att man måste ha väldigt stor respekt och ta ett väldigt stort ansvar för att det här är en mycket speciell situation där det kan finnas väldigt stor oro och rädsla, när det gäller förändring .....

Jag understryker en försiktig hållning just när det gäller upphandling på områden som rör funktionshindrades boende.....

Från min sida finns det inte något politiskt hinder för att kommunen skulle kunna fortsätta att driva verksamheter på det här området. Om man söker efter någon dogmatisk, ideologisk syn för att det inte kan vara så, vill jag säga att nej det gör det inte.....”

Handikapprådet vill understryka att valfriheten är en viktig kvalitet för de människor vi företräder. Kommunstyrelsens handikappråd har tillstyrkt såväl stadens förslag till valfrihetssystem som förslaget till ny lag, LOV. Men det är viktigt att ett valfrihetssystem beaktar de etiska aspekter som onekligen finns involverade, att det utformas så att också personer med kognitiva funktionsnedsättningar kan utnyttja den; den får inte bli något som ytterligare komplicerar en för många redan svårförståelig omvärld. Informationen och betänketiden måste ta hänsyn till dem. En valfrihet förutsätter givetvis att det finns kommunala alternativ att välja. I dagsläget är det många som önskar ett sådant. Kommunen behöver dem för att bevara och vidareutveckla sin kompetens inom området och för att ha en beredskap att återta verksamheter som inte längre kan drivas av andra utförare. Det finns flera exempel under de gångna åren på att så har blivit nödvändigt.

Handikapprörelsen har tidigare varnat för de risker som följer med ett pengsystem, där människor lätt blir en handelsvara. Att direkt omvandla det bidragsbelopp som bedömningskansliet tilldelar stadsdelsförvaltningarna för varje enskild person till en peng som den enskilde har att upphandla sina stödinsatser för måste ifrågasättas. Det är ju alltså förvaltningen som har att fatta myndighetsbeslutet om vad den enskilde har rätt till. Det har redan visat sig att det förekommer diskrepanser mellan den peng som förvaltningen får och kostnaderna för de insatser som beviljas. Pengen får inte bli ett hinder för den enskildes valfrihet. Utvecklingen måste följas noga och olämpliga konsekvenser omedelbart rättas till.

Vi har också påpekat att valfriheten blir en chimär så länge det råder en bristsituation.

Utbyggnaden måste därför prioriteras högt. Systemet för planering och byggande måste effektiviseras.

Handikapprådet anser att

- upphandling av bostäder för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL, boendestöd, dagliga verksamheter, korttidsboende och korttidstillsyn ska föregås av noggrann och anpassad information till berörda brukare, anhöriga och gode män/förvaltare
- den ställning som de berörda tar till ett förslag att verksamheten ska upphandlas ska avgöra om processen ska gå vidare eller inte
- berörda handikapporganisationer ska informeras och ges möjlighet att under sekretess delta i utarbetandet av upphandlingsunderlaget, om frågan blir aktuell. Samverkan ska alltså ske på det sätt som lagstiftningen föreskriver. Det räcker inte med att handikapprådet informeras och kan lägga synpunkter.

Tillgänglighet, delaktighet och bemötande

Det sägs vara ledorden för arbetet inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Det är något som vi applåderar. Men vi menar att det bör vara ledord också för alla andra verksamheter som förvaltningen och nämnden ansvarar för. Ett design-för-alla-perspektiv bör prägla allt arbete som sker i nämndens regi.

- Alla upphandlingsunderlag ska innehålla krav på att lokaler och verksamheter ska utformas så att alla, även personer med funktionsnedsättning, kan delta.
- Flyktingmottagningen måste ha ett funktionshinderperspektiv så att alla får den introduktion och de stödinsatser som de behöver för att kunna inlemmas i det svenska samhället.
- Insatser för barn och ungdom måste utformas så att alla, även de som har en funktionsnedsättning, kan känna sig välkomna och delta fullt ut.
- Samarbetet med Idrottsförvaltningens Spindel som samordnar fritids- och kulturverksamheter för barn och ungdomar måste utvecklas.
- Konsumentvägledningen ska beakta behovet av information också bland grupper med kognitiva funktionsnedsättningar
- Investeringar som görs i parker och grönområden ska beakta tillgängligheten för alla, även för dem som har osynliga funktionsnedsättningar, t.ex. allergier.
Handikapprådet önskar bli anlitat i det arbetet.
- Skötsel och underhåll måste skötas så att framkomligheten i parker och grönområden håller en god standard.

Ärendet

I ärendet redovisas en sammanfattande analys av verksamheten för de kommande tre åren. Till ärendet fogas en lokalplan samt en investeringsbilaga. Förvaltningen bedömer att nämnden kommer att nå upp till de av kommunfullmäktige uppsatta målen.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 27 mars 2009. Dnr 100-162-2009

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordförande Abebe Hailu m.fl. (s) föreslog att nämnden antar socialdemokraternas förslag till beslut.

Ledamot Bo Sundin m.fl. (m) föreslog att nämnden skulle anta förvaltningens förslag till beslut samt att som tillägg till förvaltningens förslag anta Rinkeby-Kista handikappråds inlämnade synpunkter.

Tjänstgörande ordförande Abebe Hailu m.fl. (s), Jakob Dencker (mp), Gunilla Bhur (v), Bhuran Yildiz m.fl. (fp) och Sven Påfvelds (kd) anslöt sig till detta tillägg.

Ledamot Jakob Dencker (mp) föreslog att nämnden skulle anta miljöpartiets förslag.

Ledamot Gunilla Bhur (v) föreslog att nämnden skulle anta vänsterpartiets förslag.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden antagit förvaltningens förslag till beslut samt att godkänna Rinkeby-Kista handikappråds synpunkter.

Reservation I

Tjänstgörande ordförande Abebe Hailu m.fl. (s) reserverade sig med hänvisning till eget förslag.

Att förvaltningens förslag till budgetunderlaget ska kompletteras med socialdemokraternas tilläggsförslag och skickas till kommunstyrelsen

Att barnen i Rinkeby-Kista förskolor kompenseras av kommunstyrelsen för inkomstbortfall som orsakats av moderaternas "Vårdnadsbidrag" så att förskolorna behåller kvaliteten

Att kommunstyrelsen ska kompensera Rinkeby-Kista stadsdel för det ökade försörjningsstöd som orsakades av arbetsmarknadssituationen och de nya försäkringskasseregler om tidsbegränsade sjukersättningar.

Budgetunderlaget saknar realistisk analys och vision både när det gäller den egna verksamheten och förändringar i omvärlden. Att korta ner bidragstider och minska antalet bidragstagare i dagens lågkonjunktur är orealistiskt. Samma gäller prioritering av de äldres kost, nutrition och säker livsmedelshantering. Staden - med sin okontrollerbara privatiseringsvåg av äldreomsorgen - får svårt att följa upp alla konkurrensutsatta verksamheter. De listiga börsnoterade privata företagen är mer lojala mot sina ägare än till de äldres kost och logi eller välbefinnande.

Moderaterna och deras allierades så kallade VÅRDNADSBIDRAG har orsakat oanade och oväntade kvalitetsförsämringar inte bara för barn som sitter hemma utan även för våra förskolebarn i stadsdelen. De negativa konsekvenserna för våra förskolebarn borde nämnas i budgetunderlaget. Ingenting har heller nämnts om de negativa konsekvenserna som "vårdnadsbidraget" redan har orsakat för barnen i Rinkeby-Kista förskolor i den lokalplan som finns i Bilaga 1.

Förskola

Sedan moderaterna och deras allierade tog makten i Stockholms stad har budgeten för våra barn i Rinkeby-Kista förskolor minskat med ca 20 000 kr per barn och år. Det i sin tur har orsakat en kvalitetsminskning där förskolebarnens föräldrar har protesterat genom svaren på den enkätundersökningen som utbildningsförvaltningen genomfört. Utöver det är "vårdnadsbidraget" ett nytt hot som redan har drabbat inte bara barnen som sitter hemma i tre år utan också barnen som nu går i våra förskolor.

De 150 personer som sökte vårdnadsbidraget har indirekt orsakat ett budgetunderskott för Rinkeby-Kista förskolor som för närvarande motsvarar ca 15 mnkr.

Det i sin tur betyder färre barnskötare och förskolepedagoger vilka är mycket viktiga för förskolebarnen i Rinkeby-Kista stadsdel.

Kunskapsbortfallet i förskolorna som orsakas av moderaterna i form av skattesänkning och vårdnadsbidraget är sår som är svåra att läka för lång tid framöver och som förföljer våra barn hela vägen till grundskolan och gymnasiet.

Vi socialdemokrater tycker att Barnen i förskolan är Stockholms och Sveriges framtid. Därför prioriterar färre barn i varje avdelning och fler pedagoger i våra förskolor framför att sänka skatten som gynnar bara de som har mest. Vi avvecklar "VÅRDNADSBIDRAGET" första dagen när vi tar makten i Stockholmstad och vi investerar på personalens kompetensutveckling.

Social omsorg

Vi Socialdemokrater stödjer insatsen kring ungdomar med hög risk för kriminalitet och missbruk på hemmaplan. Vi tycker att insatserna ska inkludera ungdomarnas familjer och deras omgivning. Resurser ska också gå till "vanliga" ungdomar i form av satsning på ungdomsgårdar och meningsfulla aktiviteter för ungdomar i stadsdelen.

Det gäller också ungdomar och personer med psykiska problem. Att avveckla praktikplatser för människor med psykiska problem som på RASKEN har en kontraproduktiv effekt.

Vi Socialdemokrater vill främja satsningen på de psykiskt sjuka, funktionsnedsatta, äldre, barn och ungdomar före skattesänkning eller budgetbesparingsåtgärder.

Vi instämmer i förvaltningens analys och förslag när det gäller problemet vad

"VÅRDVAL STOCKHOLM" har åstadkommit för utsatta områden i länet i allmänhet och för Rinkeby-Kista stadsdel i synnerhet.

Vi tycker också att insatserna för barn ska fortsätta i samverkan mellan kommunen och landstinget; mellan skola, förskola, BVC, MVC och Socialtjänsten oavsett vem som är huvudman.

Vi stödjer den planerade kompetensutvecklingen för barn- och ungdomsutredare, för socialsekreterare som arbetar med vuxna inom missbruksområdet och på områden såsom hedersrelaterat våld, män som använder våld och samtal med barn.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Vi Socialdemokrater instämmer i förvaltningens analys och oro när det gäller den pågående konjunkturedgångens konsekvens i form av högre arbetslöshet och kraftig ökning av utbetalning av försörjningsstöd.

Samma gäller förvaltningens konsekvensanalys när det gäller de nya reglerna inom försäkringskassan och beslut om tidsbegränsade sjukersättning. Om Moderaterna inte ändrar beslutet beträffande ett gemensamt anslag för Ekonomiskt bistånd, skola, förskola, äldreomsorg m.m. så drabbas alla verksamhetsområden i alla stadsdelar och speciellt de stadsdelar på Järvaområdet av stora underskott i budgeten och kvalitetsförsämringar.

Vi socialdemokrater kräver att staden ska kompensera alla stadsdelar som drabbas av arbetslösheten och ökade försörjningsstödkostnader genom förstärkning av resurs resurserna.

Ingenting har hänt de senaste två och en halva åren för att främja arbetslösa möjlighet till utbildning som leder till arbete.

Vi förväntar inte heller att det ska komma en ny arbetsmarknadspolitik de närmaste åren från den sittande moderatledda majoriteten i Sveriges regering eller i Stockholm stad.

Vi Socialdemokrater vill satsa på aktiv arbetsmarknadspolitik där arbetslösa och människor med försörjningsstöd ska få adekvat yrkes utbildning som leder till arbete.

Vi vill att arbetslösa ska sysselsättas genom att sitta på skolbänken idag och arbeta när konjunkturläget ljusnar. Vi vill utöka platserna inom komvux , yrkesgymnasium och satsa på bristyrkesutbildningar.

Äldreomsorg

Underskottet inom äldreomsorgen och hemtjänsten är inte bara av strukturell karaktär. Skattesänkningen och konkurrensutsättningen är de största problemen och orsak till det underskott som nu ökar med astronomiska siffror.

Vi Socialdemokrater anser att staden ska satsa på flera händer inom äldreomsorgen. Vi vill att skatten ska vara oförändrad från 2006 års nivå. Vi vill också fortsätta med kompetensutvecklingen av äldreomsorgens personal. Vi vill satsa på förenklad biståndsbedömning och två timmars hemtjänst för alla över 75 år. Vi tycker också att alla resurser som tilldelas från staden till äldreträffpunkter ska satsas bara till det ändamål. Vi Socialdemokrater vill att alla äldre i stadsdelen minst en gång om dagen ska äta på plats lagad mat. Avvecklingen av RASKEN har drabbat både de äldre som brukar få lagad mat om en gång om dagen och de psykiskt handikappade som brukade arbetsträna där och på så sätt lämna den sociala isoleringen.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Underskottet inom omsorgen är en direkt följd av moderaternas skattesänkningar. Vi var tvungna att skrapa ihop och tömma bufferten på 15 mnkr för att täcka underskottet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Gränsen är nådd för de flesta verksamhetsområden när det gäller tvångsåtgärder och effektiviseringar. Minskningen av tilldelade resurser för människor med psykiska problem har gjort att möjligheten för arbetsträning och att på sikt bli egenförsörjande har minskat.

Integration, flyktingmottagning och förebyggande ungdomsinsatser

Nu för tiden finns många ungdomar som får insats på hemmaplan. **Vi socialdemokrater är positiva till såna insatser. Men vi vill att insatserna på hemmaplan ska inkludera att förstärka relationen mellan ungdomarna och deras föräldrar och deras omgivning.**

Reservation 2

Ledamot Jakob Dencker (mp) reserverade sig med hänvisning till eget förslag.

- att avslå förvaltningens förslag till beslut
- att förvaltningens förslag till budgetunderlaget ska kompletteras med miljöpartiets tilläggsförslag och skickas till kommunstyrelsen
- att därutöver anföra

Ett grönt och rättvist Rinkeby-Kista!

I denna skrivelse kommer vi att dra upp några stora linjer för hur vi vill se utvecklingen i Rinkeby-Kista stadsdelsområde. Vi kommer inte att kunna gå in på alla detaljer på alla områden.

Miljöpartiet vill ha en mer aktiv politik i stadsdelen Rinkeby-Kista. Vi vill att staden ska vända den trend som nu råder med att stadens verksamheter nedrustas.

Med den borgerliga politiken som nu förs minskar personalstyrkan i äldreomsorg och på andra områden. Vi ser att vi måste vända den utvecklingen. **Därför satsar Miljöpartiet i Stockholms stad på förbättrad kvalitet och omsorg i de offentliga verksamheterna framför sänkta skatter. Moderaternas skattesänkningar gynnar ändå främst de rikare.**

Nämnden har i samband med detta ärende fått ett mycket bra yttrande från Handikapprådet, där man varnar för en urskillningslös upphandling, tex av gruppbofästigheter för utvecklingsstörda. Man varnar också för de nedskärningar som moderaterna går i spetsen för. Miljöpartiet delar den oro som Handikapprådet ger uttryck för, och vi planerar för att föra en mer sansad politik där man sätter kvalitetshöjning framför skattesänkning och där man konkurrensutsätter verksamheter bara då man ser klara fördelar med enskild drift.

En fråga som vi inte råder över i Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, men som kommer att påverka oss, är frågan om Förbifart Stockholm. **Förbifart Stockholm ska inte byggas!** Den kommer att bidra till att försämra miljön, både lokalt hos oss runt Järvafältet, men också globalt

genom ökade klimatutsläpp. Samtidigt kommer Förbifart Stockholm med största sannolikhet inte att lösa några andra problem.

Ungdomar

Fler mötesplatser på ungdomars egna villkor

Barnens fritid är lika viktig som skolan. Under förra mandatperioden satsades på barn och ungdomars fritid men den trenden har brutits. Det finns utrymme för många fler fritidsgårdar, hemgårdar, replokaler, kaféer och andra träffpunkter på ungdomars egna villkor och enligt deras egna önskemål. Fritidsgårdarnas öppettider ska utökas, och resurser ska satsas för att de även ska ha mer öppet sommartid. Även skollokaler ska kunna användas mer effektivt under helger och lov till olika verksamheter som till exempel replokaler eller kaféer.

Ge pojkar och flickor lika möjligheter till fritidsverksamhet

I flera av ungdomsgårdarna står flickorna för bara en liten del av dem som kommer till ungdomsgården. Det är därför viktigt att alla har likvärdiga möjligheter att uppskatta verksamheten på gårdarna, och att man motverkar tendenser till att ”störiga” pojkar skrämmer bort tjejerna.

Satsa på kolloverksamheten

Kollo är ett bra tillfälle att under sommaren komma bort några veckor från stadsmiljön, träffa nya kompisar och ha kul. Kollo är ett av de bästa sätten att motverka segregation, ungdomskriminalitet och utanförskap. Detta har studerats och beskrivits i många studier och rapporter genom åren. Alla barn och ungdomar mellan 9 och 16 år ska få möjligheten att åka på kollo. Olika politiska beslut kring taxor och inriktningar på verksamheten har påverkat vilka barn som nu åker på kollo. Möjligheten för Sveriges barn att få besöka kollo har minskat genom åren, likaså den tid de får vara där. Tio veckor var en standardperiod när kollo startade, idag ligger snittet för en vistelse på under två veckor. Det är viktigt att reglerna för kollo underlättar för barn från olika områden och med olika bakgrund att mötas.

Miljö

Vår gemensamma värld står inför stora utmaningar när det gäller att vårda den natur som vi alla, och alla våra aktiviteter har sin grund i. Därför måste också Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ha ett miljöarbete värt namnet. Det finns massor av saker som kan göras och många som måste göras för att minska den miljöbelastning som förvaltningen har,

och minska den miljöbelastning som de som bor i Rinkeby-Kista har. För detta behövs också personalresurser. Den moderatledda majoriteten är bara beredd att bekosta en Agenda 21- eller miljösamordnare. Med Miljöpartiet vid rodret i Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd blir det fler anställda som arbetar med miljö, och vi kommer också att aktivera all personal mer, t ex genom att stärka miljöombud. **Vi vill nystarta miljöarbetet!** Det är en stor felprioritering om vi inte ens kan unna oss att ha minst två personer av alla de hundratals som arbetar för stadsdelsförvaltningen som fokuserar på miljöfrågor. Sedan måste vi naturligtvis utveckla verksamheterna med miljöombud i varje verksamhet också. Vi vill t ex att förvaltningens verksamheter minskar sin miljöbelastning genom att alla bilar ska gå på miljömärkt förnyelsebart bränsle, att (i alla fall i stort sett) allt matavfall samlas in för att göra biogas av, att alla enheter i verksamheterna hushåller med resurser genom sparsam användning av t ex vatten och el. Dessutom måste förvaltningen ha en aktiv roll i att väcka medvetenhet och handling bland de boende runt viktiga miljöfrågor.

Demokrati

Miljöpartiet vill att stadsdelsförvaltningen arbetar mer aktivt för att främja medborgarnas deltagande i politik och samhällsliv. Vi vill t ex att stadsdelsnämnderna ska bli direktvalda. På det sättet skulle medborgarna kunna påverka den lokala politiken på ett tydligare sätt.

Ekonomi

Återinför skilda anslag

Den borgerliga majoriteten har slagit samman anslag 1 och 2, för ordinarie verksamhet respektive försörjningsstöd, i stadsdelsnämnderna. Detta har lett till att de måste skära i ordinarie verksamheter när kostnaderna för försörjningsstöd ökar för att klara en budget i balans. Det är helt oacceptabelt att ordinarie verksamheter ska påverkas för att konjunkturen vänder neråt och fler tvingas ta emot försörjningsstöd. Skilda anslag för ordinarie verksamhet respektive försörjning måste omedelbart återinföras.

Sänk inte skatterna om det leder till försämrad service till medborgarna!

Förskola

Miljöpartiet vill ha en omtänksam förskola som stöttar barnen till att utvecklas till trygga, nyfikna människor, och att få en bra start för att så småningom bli medkännande ansvarstagande vuxna. Personalen ska vara engagerad och det ska finnas en mycket stor andel utbildade förskollärare och barnskötare.

Likarätts-märk förskolor

Förskolorna kan bli ännu bättre på att arbeta med jämställdhet, könsroller och lika rättigheter. Förskolan har en unik möjlighet att motverka befastandet av könsroller och heteronormativitet. Studier visar att pojkar och flickor ofta bemöts och behandlas olika i förskolan, vilket lägger grunden för könsroller som påverkar oss hela livet. Stockholm har ett antal genuspedagoger i förskolan. Dessa är en tillgång när förskolorna arbetar mer intensivt med jämställdhetsfrågorna. Förskolorna ska också arbeta aktivt för att motverka rasism. De likabehandlingsplaner förskolorna är skyldiga att upprätta ska innefatta samtliga diskrimineringsgrunder och användas som ett verktyg i det praktiska arbetet. Miljöpartiet föreslår också en certifiering av förskolor som arbetar efter en utvecklad metodik baserad på lika rättigheter, även om alla förskolor självklart ska arbeta aktivt med dessa frågor.

Rätt till nattis

Staden bör erbjuda barnomsorg på kvällstid, under natten och på helger. Dagens ordning, att den lagstadgade rätten till barnomsorg bara gäller dagtid, drabbar ensamstående föräldrar orimligt hårt. För många är det omöjligt att behålla ett jobb i vården eller restaurangbranschen när man får barn. Att rätten till barnomsorg är inskränkt till dagtid missgynnar dessutom särskilt människor i traditionella arbetaryken, bland vilka de flesta jobben med kvälls- och nattjänstgöring finns.

Utveckla miljöarbetet i förskolorna

Den Grön Flagg-certifiering som initierades under Miljöpartiets tid i majoritet i Kista stadsdelsnämnd ska fortsätta, utvecklas och stärkas. Miljön i förskolan ska utformas så att barns utveckling underlättas, stimuleras och utmanas. Detta gäller även utemiljön. Förskolan ska lägga stor vikt vid miljö- och naturvårdsfrågor i syfte att barnen ska tillägna sig ett varsamt förhållningssätt till naturen. Värderingar och attityder grundläggs tidigt i livet och det är viktigt att förskolan arbetar med att lära barnen att känna ansvar för sin närmiljö. För att få fler förskolor att integrera miljö och hållbar utveckling i undervisningen är Håll Sverige Rents certifiering Grön Flagg ett bra verktyg. Det ökar barnens och föräldrarnas intresse och förståelse för miljöfrågor och

natur, samt utbildar framtidens stockholmare. Ett ekologiskt synsätt ska prägla förskolan. Det gäller även maten som serveras. Ekologiska och närproducerade livsmedel bidrar till bra hälsa hos barnen. Den andel ekologisk mat som serveras i förskolor och äldreboenden måste öka kraftigt. Kanske är 30 % ekologisk eller KRAV-märkt mat ett bra mål på kort sikt, och mycket större andel på lite längre sikt.

Kultur och föreningsverksamhet

Miljöpartiet vill, för att barn i miljonprogrammets förorter lättare ska få tillgång till kultur, göra en extra satsning på kultur i dessa områden. Budgeten för föreningsbidrag och kulturstöd ska utökas. **Ge barnkultur mer resurser och högre status!**

Barns möjligheter till eget skapande och deltagande i kulturverksamhet såsom teater, dans, musik och målning är viktigt för deras utveckling. Framför allt är det viktigt att främjattillgången på kultur i skolor, förskolor och fritidsverksamheter. Vi vill stärka samspelet mellan lärare och kulturlivet samt ge kulturarbetare som musiker, bildkonstnärer, poeter och andra mer utrymme i barns vardag. Kulturskolan ska erbjuda alla som önskar detta och även arbeta för att nå nya barn- och ungdomsgrupper, och stadsdelsnämnden ska fortsätta stödja barnkultur, och ambitionen ska vara att tillhandahålla fler kulturupplevelser till barn i stadsdelen. Ett mål är att förnya pedagogik, inriktning och verksamhetsformer.

Utveckla lokala kulturcentrum i ytterstaden

Målet ska vara att utveckla levande lokala kulturcentrum i ytterstaden.

Ett bra exempel

är Telefonplan där en satsning på design ger nya förutsättningar för stadsdelen att utvecklas. Rinkeby-Kista bör satsa på att få fler människor involverade i kulturlivet, t ex genom ett samarbete mellan stadsdelsförvaltningen, kulturförvaltningen och kulturmötesplatser som Husby Konsthall och Tensta Konsthall.

Förorten sjuder av möjligheter

Förorten måste bli mer levande och bjuda på mer kultur så att dess status höjs. Förorten har stora möjligheter att bli Stockholms mest kreativa platser. Förortens invånare ska få mer makt över sitt kulturliv så att de sociala nätverken stärks och lokala idéer får stöd. Vi ser gärna att förorten får ambassadörer i form av musiker, skådespelare med

mera som ordnar guidade turer för att locka nya invånare och besökare.

Äldreomsorg

Miljöpartiet i Rinkeby-Kista vill öka resurserna till äldreomsorgen. Med vår politik kommer det också att finnas mer skatteintäkter för att garantera t ex en bättre bemanning på servicehus m m. **Vi vill att äldre, som så önskar, ska ha rätt att komma ut dagligen.** Stadens äldre ska känna sig trygga och ha tillgång till god omsorg och social gemenskap. Äldrevården ska kvalitetssäkras.

Satsa på kontinuitet och valfrihet

Miljöpartiet vill satsa på omsorgen om de äldre och bryta den isole-ring som många äldre upplever. Vi är positiva till valfrihet och rätten att få välja vård och omsorgsboende. Verklig valfrihet handlar också om utökat byggande. Det ska finnas äldreboenden, kommunala liksom gärna socialkooperativa boenden, inklusive servicehus, i alla stadsde-lar. **Vi ska dock inte upphandla äldreboenden om det inte finns skäl att tro att de ska drivas med lika bra eller med bättre kvalitet av ett privat företag eller en förening.**

Fler trygga bostäder

Idag gäller kvarboendepripcipen, äldre ska bo hemma så länge som möjligt. Många är nöjda med det om de får utökad hemtjänst. Men vissa vill på grund av ökad ohälsa, oro, ensamhet och stigande ålder flytta till en trygg boendeform. Då ska staden vara garant för det. Fler serviceboenden, trygghetsboenden och mellanboenden för äldre ska skapas.

För många blir korttidsboende en mellanlandning mellan de allt tätare sjukhusbesöken och hemmet. Därför är det viktigt att det finns till-räckligt med platser på korttidsboenden och att innehållet i omhänder-tagandet kontinuerligt följs upp.

Stärk den sociala gemenskapen

Människor har som äldre samma behov av social gemenskap som i yngre dagar.

Fler mötesplatser för äldre behövs, vilket ger fler sociala kontakter och möjlighet till stimulerande aktiviteter. Vi satsar även på kultur för äldre bl.a sångstunder, dans och rytmträning. Stödet till pensionärs-allianserna bör öka. Vi ska ge möjlighet till etniska äldreföreningar (t ex kurdiska eller iranska) att driva en självständig verksamhet.

Husdjur på äldreboenden har visat sig vara mycket uppskattat. Möjligheterna att ha husdjur ska utökas, där inte allergi eller annat lägger hinder i vägen. Äldre som har husdjur i hemmet måste ges den lilla friheten i rätten att omdisponera beviljad hemtjänsttid så att hemtjänsten ska kunna rasta hunden. Att tvingas vliva sitt husdjur på grund av strikta regler är inhumant.

För äldre med tilltagande svårigheter att förflytta sig, men som inte beviljats färdtjänst, behövs servicelinjer. Nya kontakter med landstinget i denna fråga bör tas. Det är viktigt att äldre med tilltagande rörelsehinder ska kunna ta sig till träffpunkter, möta vänner eller uträtta ärenden.

Bra mat och rätt till utevistelser

Social gemenskap vid måltider och möjlighet till utevistelse är viktigt. Vällagad, näringsriktig och god mat, anpassad för äldre, helst lokalt tillagad och ekologisk, är en viktig del av livskvaliteten och hälsan. Matlådor som kanske levereras en gång per vecka höjer inte aptiten.

Utöka ansvaret för trygghetslarm och dokumentation

En viktig grundtrygghet för de äldre som bor hemma är trygghetslarmet – kontakten med omvärlden i akuta situationer. Det är en falsk trygghet om larmet inte fungerar. En ansvarig i ledningsfunktion inom hemtjänsten ska ansvara för att larmet fungerar. Dokumentation och rutiner vid äldreboendena behöver förbättras. Nattfastan – tiden mellan sista matintag på kvällen/natten och första matintag på morgonen – ska inte överstiga 11 timmar. Undernäring är ett stort problem hos äldre personer.

Förenklad biståndsbedömning för personer över 75 år, fyra timmar i månaden, ska införas. Förebyggande hembesök för alla stockholmare över 75 år är beslutat och måste efterlevas. Servicetjänsten Fixar-Malte ska vara gratis för alla över 67 år och utan gräns för antal timmar.

Demensvården ska förbättras

Det måste finnas plats i gruppboende för alla med allvarlig demens, likaså vård och stöd av specialutbildad personal samt stöd till anhöriga.

Skärp kraven om medicin till dementa

Alltför många äldre med demens får medicin mot oro när det egentligen är god omvårdnad de behöver. Mycket av oron som uppkommer hos dementa handlar om att ha någon att hålla i handen, om god om-

vårdnad, större personaltäthet och utbildning. Läkemedel ska sättas in först när allt annat är prövat.

Läkemedelsgenomgångar ska ske regelbundet för att se över att den äldre inte äter mediciner i onödan, eller äter medicin med alltför allvarliga biverkningar.

Erbjud personalen arbetstidsförkortning

Det är nödvändigt att satsa mer på personalen inom äldreomsorgen. De nedskärningar som genomförts under senare år går ut över de gamla men också över personalen. Skärpningen av a-kassan för deltidsarbetslösa, som innebär att de bara får stämpla upp i 75 dagar, slår hårt mot kvinnor i vård och omsorg.

Staden ska erbjuda dem som önskar heltidsarbete. Däremot behöver inte heltid motsvara 40 timmar i veckan. Miljöpartiet är för en generell arbetstidsförkortning, i äldreomsorgen ska all personal erbjudas 35-timmarsvecka med bibehållen lön. Då skulle diskrimineringen kunna upphöra av dem som i dag får leva med sämre föräldrapenning och sjukersättning på grund av att de har deltidsanställning.

Kortare arbetstid kan exempelvis erbjudas genom 3-3-modellen, som innebär arbete i tre dagar och ledighet i tre dagar. 3-3 ger längre tid för återhämtning, minskat behov av vikarier, lägre sjukfrånvaro, och inte minst ökad kontinuitet och bättre service för omsorgstagarna.

Öka resurserna till hemtjänsten

Hemtjänstens insatser har ökat, liksom påfrestningarna i den fysiska och psykiska arbetsmiljön, eftersom allt fler äldre med stora hjälpbehov bor hemma allt längre. Generellt har det blivit färre och färre personal per äldre i vården. Tyvärr finns exempel då hemtjänsttagarna inte får de insatser som beslutats om, och att kontinuiteten är så undermålig att det kan komma 20 olika personer till en brukare på en månad. Hemtjänsten ska ges utökade resurser, också för att förslitningsskador och utbrändhet ska kunna minskas. 90 % av dem som arbetar i äldreomsorgen är kvinnor. Deras arbetsvillkor är en jämställdhetsfråga.

Det är viktigt att behålla och dra fördel av den språkliga och kulturella mångfald som finns bland personalen i äldreomsorgen.

Garantera jämställd omsorg

Flera studier inom vård- och omsorgsfältet har visat att män generellt får bättre och dyrare behandlingar än kvinnor och att kvinnor får vänta längre än män på vård. En viktig uppgift för äldrenämnden är att se till att kvinnor och män ges likvärdig äldreomsorg och att ekonomiska resurserna fördelas jämnt efter kön.

Förbättra samarbetet med landstinget och frivilligorganisationerna

Samarbetet mellan äldreomsorg, socialtjänst och landstingets olika vårdgrenar behöver utvecklas och ska utgå från den enskildes behov. Frivilligorganisationer är oerhört viktiga som komplement inom omsorgen och ska ges ökat stöd. Föreningar som t ex eritreanska föreningen och en kurdiska äldreföreningen är viktiga för Rinkeby-Kista och kompletterar stadsdelsförvaltningens verksamhet och stödjer de äldre i området.

Bevara grönområden för rekreation och utevistelse

Forskning visar att grönska är bra för både människor och klimat. Det är grundläggande att samhället – och Stockholms stad – slår vakt om grönområden. Det är speciellt viktigt att äldre får regelbunden utevistelse, något som ska garanteras av kommunen. Om grönområden inte finns i närområdet ska äldre erbjudas möjlighet att ta sig dit med färdtjänst och ledsagare, alternativt servicelinjer. **Järvafältet är en fantastisk resurs för oss i Rinkeby-Kista, också för de äldre. Järvafältet och Igelbäckens kulturresevat måste värnas!**

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

- Öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning
- Säkra rättigheter till hjälp för alla med funktionshinder oavsett om hjälpbehovet är stort eller litet
- Staden ska vara föregångare som arbetsgivare och anställa personer med funktionshinder på alla nivåer

Öka tillgängligheten

Stockholm ska vara världens tillgängligaste stad år 2010, men takten måste öka rejält om detta mål ska uppfyllas. Staden brister fortfarande i tillgänglighet för funktionshindrade till kollektivtrafiken, affärer och möteslokaler. Exempelvis har bara 12 av stadens 184 grund- och gymnasieskolor hörselteknisk utrustning i dess aula/samlingslokal, och än färre har rutiner för att kontrollera att utrustningen fungerar, samt information för besökare om att utrustningen finns. Bara 8 av 14 stadsdelsnämnder erbjuder hörselteknisk utrustning vid sina nämndsammanträden, som ju ska vara öppna för alla. Otillgänglighet är diskriminering och människor med funktionshinder har rätt till full delaktighet. Tillgänglighetsbegreppet ska vidgas från det fysiska till att innefatta sådant som bemötande och möjlighet till full delaktighet i

samhället. Samarbetet med handikapp- och brukarorganisationerna ska fortsätta och utvecklas.

Insatser efter behov och önskemål

Staden ska garantera alla personer med funktionshinder en bra omsorg, vård och service med en likvärdig bedömning oavsett var i staden personen bor samt oavsett kön, ålder, etnicitet, religion, trosuppfattning och sexuell läggning. Alla som inte själva kan tillgodose sina behov i det dagliga livet har rätt till bistånd från samhället. Kommunen har alltid det yttersta ansvaret för att alla får det stöd och den hjälp som behövs. Insatserna ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och val. Resurser ska säkerställas så att det finns tillräckligt med heminstruktörer för alla synskadade och hörselskadade i alla stadsdelar. Bland dem som har personlig assistans är personer med förståndshandikapp eller förvärvad hjärnskada särskilt utsatta. I dag är det möjligt att vara anställd som personlig assistent åt en person och samtidigt vara dennes god man/ förvaltare, d v s dennes företrädare. Här finns en påtaglig intressekonflikt, exempelvis om företrädaren kommer fram till att gruppboende är det bästa för personen så innebär det i så fall att företrädaren/personliga assistenten samtidigt förlorar sin försörjning. För att undvika denna typ av jäv ska en regel införas som innebär att den som är anställd som personlig assistent åt en person av övermyndarnämnden inte ska kunna förordas som företrädare åt samma person.

Öka stödet vid neuropsykiatriska och psykiska funktionshinder

Barn, unga och vuxna med neuropsykiatriska funktionshinder, NPF, behöver ökat stöd. För barn och unga behövs bl a ökat stöd i skola och på fritid. Det är viktigt att personal, på olika nivåer inom kommunen, är införstådd med vad dessa funktionshinder medför för personen. På liknande sätt behövs ökat stöd för personer med psykiska funktionshinder.

Rätt till arbete

Staden ska medverka i utvecklingen av arbetsmarknaden för personer med funktionshinder. För en person med funktionsnedsättning kan det vara ett stort stöd att erbjudas möjlighet till delat ledarskap. En generell arbetstidsförkortning kan leda till att fler personer med funktionshinder klarar ett heltidsarbete. Sociala kooperativ och liknande verksamheter är en viktig förutsättning för många funktionshindrade och skall stödjas. Arbetsmiljön ska vara utformad så att den funktionshindrade kan utföra sitt arbete på ett tillfredsställande sätt. Arbetsförhållandena ska anpassas efter personens behov och förutsättningar. Arbetsmiljö omfattar inte bara de fysiska delarna av jobbet,

utan också de psykiska aspekterna. **Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning ska anställa fler funktionshindrade!**

Rekrytera och fortbilda medarbetare

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning måste upprätthålla hög kompetens hos personal inom omsorg om personer med funktionshinder. Det gäller inte minst barn och vuxna med speciella behov som adhd, Aspergers syndrom, autism och liknande neuropsykiatriska funktionshinder. Arbetstidsförkortning med bibehållen lön ska erbjudas all personal inom omsorgen om funktionshindrade. Försök med den så kallade 3-3-modellen, tvättstugemodellen eller egen schemaläggning har alla gett positiva resultat. Framförallt innebär nytänkande i arbets-tidsmodeller ofta en avsevärd förbättring av kontinuiteten för omsorgstagarna, eftersom såväl sjukfrånvaro som vikariebehov kan minska. Att kombinera nya arbetstidsmodeller med sänkt arbetstid ger de bästa effekterna. Miljöpartiet vill införa sänkt normalarbetstid till 35 timmar i veckan inom omsorgen om funktionshindrade.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

- Alla barn och ungdomar i behov skall nås av stadsdelens insatser
- Alla hemlösa skall erbjudas en bostad
- Totalkonsumtionen av alkohol och narkotika skall minska

Barn och unga

Insatser för barn och unga ska alltid utgå från barnets bästa i enlighet med FN:s barnkonvention. Inom arbetet med barn och unga är de förebyggande insatserna viktiga. Samverkan ska ske mellan hem, skola, individ- och familjeomsorgen och med landstinget, frivilligorganisationer och närpolis. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ska tillhandahålla rådgivning vid ungdomsmottagningar och genomföra socialt förebyggande insatser bland ungdomar. Det är viktigt även med en central ungdomsmottagning som komplement. Stadsmissionen driver i dag en ungdomsmottagning i Gamla Stan, dit exempelvis många invandrar-ungdomar från förorterna vänder sig för att de vill undvika att söka hjälp i sin egen stadsdel. Stadsdelsnämnderna ska samarbeta med gymnasieskolorna i området så att också de innefattas i det förebyggande arbetet i enlighet med STAN-programmet. Mötesplatser och gruppverksamhet för barn till föräldrar med olika typer av problem ska utökas. Detta är samhällsekonomiskt viktig verksamhet som ger bra, kanske livsnödvärdigt stöd till barnen. Även familjestöd i hemmet ska utvecklas, även nattetid om så behövs. Det finns ett tydligt behov av att socialtjänsten blir mer inriktad på att hjälpa barn tidigare

och inte mest vara en utredande instans. Det behöver utvecklas nya system och tillföras medel som kan leda till förbättringar i verksamheten, t ex utbildning i familjehemsvård och fortbildning av personal.

Bättre hjälp åt människor som är hemlösa

Ingen hemlös ska stängas ute från den vård och omsorg som personen är i behov av. Det behövs fler typer av bostäder för hemlösa, bostäder som både är billiga och kan erbjuda boendestöd. Karaktären på insatserna ska vara långsiktig och det uppsökande arbetet ska utvecklas. Stöd i form av personliga ombud är ett sätt att skapa nya nätverk och få hjälp med myndighetskontakter.

Ge ökat stöd åt kvinnor som utsätts för våld

Bland kvinnor utsatta för mäns våld finns de som har behov av särskilt stöd. Särskilt behöver uppmärksammas den oerhört svåra situation som våldsutsatta hemlösa kvinnor befinner sig i. Metoder och arbetssätt behöver tas fram som synliggör dessa kvinnor och deras behov av skydd och stödinsatser. Det skyddade boendet för hemlösa misshandlade kvinnor som fanns på Hvilan ska återupprättas. Kvinnor med missbruksproblematik som är utsatta för mäns våld behöver också särskilda satsningar för att kvinnojourer ska kunna ta emot dem och att de därmed synliggörs tydligare i stadens arbete mot mäns våld. Kvinnojourerna utför ett enormt viktigt arbete med att hjälpa kvinnor som har utsatts för våld och behöver få ett ökat ekonomiskt stöd. Fler platser i skyddat boende behöver utvecklas.

Våld i nära relationer

Det är viktigt att stödja alla som utsätts för våld i nära relationer, det vill säga även kvinnor och män i homosexuella relationer och män i heterosexuella relationer. Personer i samkönade relationer som utsatts för våld kräver särskilda satsningar för att de ska kunna söka sig en jour med rätt kompetens, och i det fall det behövs kunna söka sig till ett skyddat boende som har kunskap om samkönade relationer. Särskilt stöd ska utgå till dessa mottagningar.

Behandling av dem som använder våld

Alla som döms för våld mot sin partner ska erbjudas behandling. Män som har aggressionsproblem och andra destruktiva mönster och känner att de kan använda våld eller har använt våld mot sin partner ska kunna söka stöd på ett kriscenter för män. Stockholm stads stöd de frivilligorganisationer som arbetar för kvinnofrid och med mäns våldsbeteende bör utökas i ett inledningskede. Målsättningen ska dock vara att starta en verksamhet som angriper våldsproblematiken med en helhetslösning genom ett liknande kvinnofridsprogram som

Malmö kommun har tagit fram. Där samordnas verksamheterna för polisen, socialtjänsten, kriscentrum för kvinnor, kriscentrum för män och andra relevanta aktörer under ett och samma tak. Samverkan mellan myndigheterna och avdelningarna sker direkt och stimulerar både förebyggande arbete mot våld och stöd till kvinnor och barn som utsatts för våld.

Mäns våld mot kvinnor

Stadens arbete för att bekämpa mäns våld mot kvinnor och barn bör prioriteras ytterligare. Anmälda våldsbrott och sexualbrott mot kvinnor i Stockholm stad ökar varje år och visar på hur angeläget det är att staden tar sitt ansvar för att bekämpa våldet på bred front. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor ska vidareutvecklas. Samverkan mellan myndigheter och frivilligorganisationer, t ex kvinnojourer, bör utökas. Det kvinnofridsprogram som bedrivs i Malmö bör vara gott exempel för Stockholm i syfte att institutionalisera arbetet mot våld.

I familjer där kvinnan utsatts för våld drabbas även barnen. Barn i våldsutsatta familjer måste ses som brottsoffer och myndigheternas insatser ska anpassas därefter. Rinkeby-Kista har bedrivit intressanta projekt för att stödja kvinnor som utsatts för våld, barn som bevittnat våld och också för att stödja män som slår. Detta arbete ska utvecklas.

Stoppa våldet bland unga

Gatuvåldet i Stockholm kryper allt längre ner i åldrarna, och allt oftare är det mer än en gärningsman som angriper. Mycket av våldet sker utanför nöjeslokaler i innerstaden, och oftast är alkohol med i bilden. Det är ett faktum att den absoluta merparten av våldet utövas av män. Polisen har mycket kunskap, och samarbetet mellan socialtjänst och polis bör utvecklas ytterligare. Även samverkan mellan lokala myndigheter och nationella ska utvecklas. Det är viktigt att mansmottagningar har särskild beredskap för unga gärningsmän, och att förebyggande och attitydutvecklande arbete stärks.

Ökat stöd till kvinnojourer och arbetet mot människohandel

Kvinnjourer genomför en viktig del av stadens arbete för kvinnor som har utsatts för mäns våld. Det är viktigt att den samhällsfunktionen får ökat stöd av staden. Kvinnor som utsatts för mäns våld eller hot om våld ska ha rätt till ett skyddat boende. Om stadsdelsnämnden kan bidra till att bekämpa handeln med kvinnor och flickor och prostitution, ska detta naturligtvis göras.

Män som slår

Medel kan även avsättas för att stödja professionella mansmottagningar för män som använder våld och män som känner att de är i riskzonen för att använda våld.

Förebygg missbruk

En missbrukare kommer i allmänhet till en punkt när han eller hon på allvar vill sluta med sitt missbruk. Då är det mycket viktigt att samhället kan erbjuda hjälp utan väntetider. Vi vill öka resurserna till missbruksvården så att de som söker behandling ska kunna beviljas detta. Även resurserna till det förebyggande arbetet skall utökas. Målet är att den totala alkohol- och drogkonsumtionen skall minska. Vård och behandling för personer med missbruk ska alltid utgå från den enskilde. Det ska inte ha betydelse hos vilken huvudman personen söker hjälp, det ska alltid vara möjligt att få det stöd och den hjälp som behövs. Miljöpartiet vill satsa på föräldrautbildning för att öka kunskaperna om hur stor betydelse föräldrarnas inställning har när det gäller barnens alkoholkonsumtion. I en storstad som Stockholm där tillgängligheten är hög, bl a med krogar öppna till klockan fem på morgonen, är det viktigt att dimensionera förebyggande och stödjande insatser utifrån detta.

Brukarstyrning eller brukarinflytande

Verksamheten som t ex personligt ombud för psykiskt funktionshindrade kan med fördel drivas av brukarorganisationer som RSMH. Tyvärr har inte den moderatledda majoriteten i Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd visat något större intresse för en sådan lösning.

Erbjud barn i familjehem egna ombud

Barnens behov måste tillgodoses och insatserna göras utifrån ett barnperspektiv. De barn som hamnar i familjehem ska få tillgång till en egen, neutral, ombudsman som hon eller han kan vända sig till om de upplever missförhållanden. Ombudsmannen ska organiseras fristående från socialtjänst och skola och ska enbart se till barnets bästa. Öka insatserna för att familjehemsvården ska följas upp bättre. Stora brister kvarstår år efter år. Fosterhemsföräldrar ska få handledning i hur de kan hantera relationen till barnets biologiska föräldrar. Staden ska därför arbeta med att utveckla former för handledning till fosterhemsföräldrar utifrån specialkunskap om de biologiska föräldrarnas speciella problematik och behov.

Öka hbt-kompetensen

Det behövs en kartläggning av hur stadens verksamheter hanterar frågan om sexuell läggning. Är rutiner och policies utformade för att passa alla klienter oavsett sexuell läggning? Hur är bemötandet från

enskilda handläggare? En handlingsplan för en hbt-vänlig socialtjänst ska tas fram. Att slippa mötas av fördomar är i grunden en del av den mänskliga rättigheten att kunna vara öppen med sin sexuella läggning.

En bostad åt alla

Miljöpartiet anser att hemlöshet i första hand är ett bostadspolitiskt problem bristen på bostad är det gemensamma problemet. Därutöver har alla sina unika orsaker till varför livet tagit en vända mot hemlöshet. Staden måste se till att mark avsätts för bostäder åt alla och att alla har råd att bo i dem. Socialtjänstens resurser ska satsas på kärnverksamheterna och socialtjänsten ska inte agera hyresvärd eller vara en service som andra privata aktörer klarar bättre.

Miljöpartiet anser att enheten för hemlösa ska ta över ansvaret för hemlösa efter sex månader, inte två år som i dag. Indikationer finns på att tvåårsregeln har medfört att hemlösa bollas runt och att stadsdelsnämnderna inte tar det ansvar som de borde. Det bästa sättet att motverka hemlöshet är att minska antalet vräkningar. Målet ska vara noll vräkningar i allmännyttan. Människor som har skulder eller betalningsanmärkningar eller som har blivit vräkta på grund av störningar kan bli utestängda från bostadsmarknaden, utan möjlighet att få eget kontrakt. Därför bör en lösning utredas närmare som innebär att en annan offentligt ägd verksamhet än socialtjänsten förfogar över lägenheter som hyrs ut till hemlösa. Det skulle kunna vara ett bolag, en förvaltning, en stiftelse eller annan organisationsform, med speciellt uppdrag att köpa och förmedla bostäder till människor som av egen kraft inte kommer in på bostadsmarknaden.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ska tillsammans med Stiftelsen hotellhem, bostadsbolagen och finna former för tillfälligt boende för dem som hotas av vräkning och som kan behöva en tid att reda upp sin livssituation inklusive ekonomi och socialt nätverk.

Socialt företagande

Vi vill att antalet sociala företag ska öka i staden. Staden kan stimulera detta genom att ekonomiskt stödja till exempel sociala kooperativ som är i startgroparna. Dessutom behövs en kartläggning av vilka kommunala arbetsverksamheter som kan utvecklas mot socialt företagande.

Satsa på förebyggande insatser mot missbruk

Stadens alkohol-, narkotika- och tobaksprogram (STAN-programmet) ger en grundstruktur för det förebyggande arbetet, tidiga insatser samt för vård och behandling. Utbildning av tillståndsinnehavare av ser-

veringstillstånd är en viktig insats för att begränsa tillgängligheten till alkohol och droger. Krogar som fällts för diskriminering ska inte beviljas alkoholtillstånd. Har de redan beviljats tillstånd ska det dras in. Alkohollagstiftningen är en skyddslagstiftning som är till för att skydda människor med alkoholproblem och de som är i riskzonen för att utveckla alkoholproblem.

Mer resurser ska styras över till förebyggande arbete. Fler drogfria mötesplatser ska skapas, och stödet ska öka till frivilligorganisationer som arbetar med barn och unga. Tidiga insatser för unga vuxna med hög alkoholkonsumtion eller sporadiskt användande av narkotika är betydelsefulla för att bryta begynnande missbruk. Samarbetet med skolorna ska utvecklas.

Ett allvarligt och ökande problem är spelmissbruket bland ungdomar. Spelmissbruk kännetecknas av att personen har svårt att begränsa sitt spelande och att detta får negativa konsekvenser, som problem i skolan, konflikter med familj eller vänner, eller skulder. Hjälp finns att få för dessa ungdomar och deras anhöriga, detta stöd ska stärkas.

Vård och behandling för personer med missbruk ska alltid utgå från individens behov och önskemål. Samarbetet ska utvecklas med andra vårdgivare, t ex landsting, frivilligorganisationer och statliga vårdgivare.

Erbjud personer med psykiska funktionshinder sysselsättning

Staden har det huvudsakliga ansvaret för att ordna boende och sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder. Ett nära samarbete med främst landstinget och rättspsykiatrien är nödvändigt för att tydliggöra ansvarsförhållanden. Samarbetet mellan staden och landstinget ska utvecklas. Det ska ske i samverkan med brukarorganisationerna och de lokala handikappråden.

Staden ska kunna erbjuda små boendeenheter med individuellt boendestöd samt vid behov heldygnsomsorg i tillräcklig omfattning, både i egen regi och i andra driftsformer. Personer med psykiska funktionshinder behöver en meningsfull och daglig sysselsättning, och det är viktigt att den enskilde har möjlighet till egna val. Socialtjänstnämnden ska verka för en förmedling av arbets- och sysselsättningstjänster. När det gäller kollo för barn med funktionsnedsättning (s k LSS-kollo) är det viktigt att medel avsätts för detta i socialtjänstnämndens budget så att nämnden ska kunna förbereda och planera för LSS-kollona i stadsdelsnämnderna.

Öka stödet till frivilligorganisationer

Socialtjänstnämnden samarbetar med ca 100 frivilligorganisationer och ansvarar för bidragsgivningen till dessa. Stödet skall stärkas framför allt till de organisationer som arbetar med barn och ungdomar. So-

ciala investeringar verkar förebyggande och leder till ett samhälle med färre sociala problem. Det behövs en genomgång av samtliga bidrag som nämnden ger till olika organisationer. Barn och unga skall prioriteras och det krävs en kraftig förstärkning av investeringarna.

Stadsmiljö och lokalt Agenda 21- och demokratiarbete

Förbättra skötseln av parker och naturreservat

Stockholms unika naturvärden är oerhört viktiga för stockholmarnas livsmiljö. De bidrar till en attraktiv stad, ett rikt friluftsliv, en god folkhälsa och barns möjlighet till utvecklande lek. Stockholms skyddade grönområden och tillgång till vatten är nödvändiga komplement till stadens utveckling där bostadsbyggandet sker i snabb takt. Väl skötta parker och promenadstråk är vitala delar av Stockholms stadsmiljö.

Ansvar för renhållning i och skötsel av parker, promenadstråk, grönområden och naturreservat ska ligga hos stadsdelsnämnderna. Stadsdelsnämnderna ska ges utökade resurser för renhållning i och skötsel av närmiljö, parker, grönområden, stränder och naturreservat så att natur- och rekreativvärdena består och även ökar. Brukaravtal för skötsel och planering i samarbete med lokala användare och stockholmarna ska uppmuntras. Att föreningar engageras i städning av gator och närmiljö kan vara positivt.

Aktivt lokalt Agenda 21- och demokratiarbete

Erfarenheterna av stadens mer än 10-åriga arbete med FN:s Agenda 21 och ytterstadssatsningarna visar att ett ökat engagemang och delaktighet i frågor som rör bostadsområdet och närmiljön ger mycket goda resultat. Därför ska alla stadsdelsnämnder ha ett aktivt lokalt Agenda 21- och demokratiarbete som en del av sin verksamhet för att i samverkan med områdets invånare, företag och föreningar förbättra den lokala boende- och stadsmiljön samt för att öka medvetenheten och engagemanget för miljö- och klimatfrågor. En viktig del av arbetet innebär att stödja en rad demokratiprocesser, t ex delaktighet vid planering, byggande, lokalisering av infrastruktur, skötsel av och rekreation i parker och naturområden, behov som konsumenter och brukare samt ungdomars intressen och delaktighet i beslut och åtgärder.

Stadens förskolor och skolor ska aktivt involveras i detta långsiktiga förändringsarbete

för en mer hållbar livsstil, trivsam och trygg närmiljö och ökad delaktighet för stockholmarna. Förskolebarn och skolelever har ett stort engagemang i miljöfrågor och etiska frågor och dagens beslut och livsstil påverkar deras framtid.

Aktivt klimat- och miljöarbete i verksamheterna

För att Stockholms stad ska kunna uppnå högt satta klimatmål, målen i miljöprogrammet

och vattenprogrammet samt bidra till att uppnå Sveriges miljömål behöver miljö- och klimatkompetensen stärkas på stadsdelsförvaltningarna. Ett aktivt klimat- och miljöarbete ska bedrivas inom varje stadsdelsförvaltning med inriktning på dessa mål. Satsningarna på inköp och servering av ekologiska livsmedel ska fortsätta. Flera tjänstemän bör arbeta med miljöfrågor på Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, och dessa tjänstemän ska ha ett effektivt nätverk med t ex miljöombud, vilket gör att man kan nå ut med information och handling för miljön till alla delar av verksamheten.

Flera stadsdelsnämnder har redan uppnått stadens låga mål om 15 % ekologiska livsmedel år 2011. De är på god väg mot 40 % ekologiska livsmedel år 2011 vilket miljöpartiet föreslagit som mål.

Den drastiska minskningen av vissa fiskarter, som till exempel torsk och blåfenad tonfisk, innebär ett stort ekologiskt hot. Torsk kan enkelt ersättas av fiskarter med god tillgång såsom hoki, sej och kummel vilka alla står på Världsnaturfondens rekommendationslista. Miljöpartiet anser därför att stadsdelsnämnderna ska besluta att inte servera torsk på förskolor, skolor och äldreboenden, såvida den inte är miljömärkt. Det är en viktig del av att öka förvaltningens, skolpersonalens och elevernas kunskap om ekologi och matens miljöpåverkan.

I dag slängs mycket mat som rester eller för att den blivit för gammal. Matavfallet utgör idag hela 28 % av det totala hushållsavfallet i staden. Matavfallet ska samlas in och användas främst till framställning av förnyelsebar biogas, det minst miljöpåverkande bränslet i dag. Stadsdelsnämnden ska i samverkan med trafik- och renhållningsnämnden införa insamling av matavfall i alla verksamheter som hantlar mat.

Flyktingmottagande

- Alla flyktingar ska mötas utifrån sina individuella behov
- Reglerna för introduktionsprogrammet förändras för att förhindra strukturell diskriminering av nyanlända

Enligt rapportering går endast 5 % av ersättningen för särskilda kostnader för flyktingar till stadsdelsnämnden som haft kostnaden. De stadsdelar som alltså bär ett tungt ansvar för flyktingmottagandet får väldigt lite tillbaka. Det som behövs är mer resurser till stadsdelarna och inte ökad centralisering, som den borgerliga majoriteten har som

lösning. Flyktingbarn får mycket sällan enskilda introduktionsplaner. Större ansträngningar måste göras för att barnen ska få en bra start i Sverige. Förvaltningarna ska få ökade resurser för att flyktingbarnens behov ska kunna tillgodoses. **Det räcker inte att fråga vad de vuxna behöver – vi behöver börja tala även med barnen!**

Flera av flyktingarna som kommer till Stockholm har sökt asyl för att de har förföljts på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet. Idag finns begränsad kompetens om dessa flyktingars speciella situation. De riskerar att bli behandlade ur ett heteronormativt synsätt, till exempel genom att par av samma kön inte blir behandlade som par.

En kartläggning behövs av hur flyktingmottagandet hanterar frågan om sexuell läggning. Därefter ska en handlingsplan tas fram för ett hbt-vänligt flyktingmottagande. Att slippa mötas av fördomar är i grunden en del av den mänskliga rättigheten att kunna vara öppen med sin sexuella läggning.

Boende för nyanlända flyktingar

För att mottagandet av nyanlända flyktingar ska bli mer framgångsrikt krävs aktiva insatser mot diskriminering. Den etniska diskrimineringen på arbetsmarknaden, liksom inom många andra samhällssektorer, är en starkt bidragande orsak till svårigheten för invandrade personer att etablera sig i Sverige. Syftet med introduktionsverksamheten är att personen ska kunna ta del av och bidra till det generella utbudet inom arbets- och samhällslivet. Stor omsorg ska ägnas åt att utforma individuella handlingsplaner och en meningsfull introduktion för personer som antingen tillfälligt eller mer permanent inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion, av hälsomässiga eller andra skäl.

Förhindra strukturell diskriminering av nyanlända

De regler som Stockholms stad har för introduktionsprogram och introduktionsersättning för nyanlända innebär idag strukturell diskriminering av personer med utländsk bakgrund. Idag pressas SFI-elever ut i arbetslivet när deras introduktionsperiod på 18 månader är över, oavsett till vilken nivå de har nått i sina studier. Det innebär ofta att de tvingas ta okvalificerade arbeten, eftersom ett kvalificerat arbete knappast går att få utan tillräckliga kunskaper i svenska. Miniminivån borde vara att eleverna åtminstone klarar nationella provet i svenska, vilket är den nivå som alla uppväxta i Sverige förväntas klara efter nio års grundskola. Genom att introduktionsprogrammet utformas så att alla som påbörjar SFI har rätt att med ersättning studera till och med nivån för nationella provet, under förutsättning att eleverna sköter sina studier i rimlig takt, minskar risken för strukturell diskriminering av nyanlända. Reglerna för introduktionsprogrammet måste också

förändras så att alla, både kvinnor och män, har rätt till föräldraledighet under introduktionsperioden och ändå garanteras att få studera till och med nivån för nationella provet. Stockholms stad ska ha som mål att alla som påbörjar introduktionsprogrammet ska klara nationella provet i svenska. Alla ska få adekvat information om sina rättigheter gällande t ex föräldraledighet när introduktionsperioden påbörjas.

Ekonomiskt bistånd

- Barnperspektiv ska styra i beslut om ekonomiskt bistånd

Vägledning och kompetensutveckling för arbetslösa med försörjningsstöd

Det ska i alla stadsdelsnämnder finnas "en-dörr-in"-verksamhet för arbetssökande med försörjningsstöd, med individuellt stöd, vägledning m.m. Det är mycket viktigt att verksamheterna verkligen utgår från den enskildes förutsättningar och möjligheter. Att t ex tvingas ut i en slags kommunala beredskapsarbeten efter fem dagars arbetslöshet är ett ovärdigt system där människor riskerar att hamna i ett läge utan rättssäkerhet. **I de fall försörjningsstödtagare utför arbete t ex i verksamhet som kommunen anordnar så ska lön för arbete utgå.** Med de förändringar som regeringen genomfört i den statliga sjukförsäkringen finns skäl att anta att fler människor kommer att bli utförsäkrade och tvingas söka försörjningsstöd. Därmed kommer det ekonomiska ansvaret för kommunerna att öka. I kommunstyrelsens budget inräknas kostnadsökningar på drygt 100 miljoner kronor för ökade levnadskostnader och försämrad konjunktur, medel som kommer att behövas för ökat ekonomiskt bistånd.

Barnperspektivet ska vara vägledande

Barns situation ska uppmärksammas när vuxna söker ekonomiskt bistånd. Barnperspektivet är tydligt i stadens riktlinjer och innan beslut fattas ska konsekvenser för varje barn alltid övervägas och dokumenteras. Att vräkas från sin bostad är en av de svåraste händelser någon kan råka ut för. **Ett barnperspektiv innebär att det inte ska vara möjligt att vräka barnfamiljer.**

Socialtjänstlagens krav på individuella bedömningar före avslag följs inte alltid. Familjer ska t ex inte behöva riskera att få en hel månads försörjning indragen för att man har varit sjuk någon dag och inte hunnit meddela detta i tid. Småbarnsföräldrar med försörjningsstöd ska ha möjlighet att vara hemma för vård av sjukt barn samt vid inskolning på dagis och skola.

SL-kortet ska ingå i normen för försörjningsstöd

I Stockholm kan avstånden vara stora både fysiskt och mänskligt. Att kunna förflytta sig inom staden är en mänsklig rättighet, och risken är stor att människor isoleras om denna möjlighet inskränks. SL-kortet skall därför ingå i normen för ekonomiskt bistånd.

Arbetsmarknadsåtgärder

- Ingen skall diskrimineras.
- ”En dörr in”-verksamheter i alla stadsdelar

Ett arbete att leva av och leva med

Stockholms stad som en stor arbetsgivare bör kunna erbjuda de anställda anställningsvillkor som tillfredställer i stort de anställdas önskemål när det gäller tjänstgöringsgrad. Det är en viktig jämställdhetsfråga och i stort en kvinnofråga att de anställda har möjlighet att leva ekonomiskt självständiga och då på en heltidstjänst. Det är av stor vikt att heltidsfrågan diskuteras i samband med en möjlig arbetstidsförkortning. Den arbetsbelastning som finns på många arbetsplatser är ett problem för många anställda, främst kvinnor som i kommunen ofta har de tyngsta jobben inom vård och omsorgssektorn. Det är inte rimligt att många, främst kvinnor, själva betalar en nödvändig arbetstidsförkortning med att arbeta deltid.

Kortare arbetstid i Stockholms stad

Kortare arbetstid kan minska arbetslösheten!

Miljöpartiet har länge drivit frågan om kortare arbetstid eftersom vi tror att det förebygger ohälsa och gör det möjligt att kunna arbeta fler år i livet. Vi ser det också som en solidaritetsfråga att dela på arbetstillfällena. I Stockholms stad har vi genomfört flera projekt med minskad arbetstid. Vi vill generellt sett minska arbetstiden för anställda inom Stockholms stad till 35 timmar. Vi vill också göra det möjligt för alla anställda inom Stockholms stad som så önskar att gå ner till deltid, något som idag bara är en rättighet för småbarnsföräldrar. Erbjud kortare arbetstid till all personal inom stadens äldreomsorg, förskola och omsorgen om personer med funktionshinder. Det kan ske exempelvis med 3-3-modellen som enkelt uttryckt innebär arbete i tre dagar och ledigt i tre dagar, vilket leder till en arbetstidsförkortning med 12 %. Kortare arbetstid innebär möjlighet att förbättra verksamheterna, ger fler jobb och balans i tillvaron.

”En-dörr-in”-verksamheter i alla stadsdelsnämnder

Varje stadsdelsnämnd ska utveckla "en-dörr-in"-verksamheter för arbetssökande med försörjningsstöd med individuellt stöd, vägledning, kompetensutveckling och rehabilitering. Sociala företag och kooperativ kan här spela en viktig roll. Alla med försörjningsstöd som står utanför arbetsmarknaden, oavsett orsak, ska erbjudas deltagande. Stadens organisation och tjänstemän ska utforma kvalitetskrav för verksamheterna. Ett individuellt bemötande ska ges och den enskildes egna önskemål och förutsättningar beaktas. Alla arbetssökande ska erbjudas vägledning och jobbcoachning samt kompetensutveckling såsom utbildning, arbetsträning mm. De som av psykiska eller fysiska orsaker helt eller delvis inte förmår arbeta eller studera ska få rehabilitering.

Fler jobb åt unga

Minska arbetslösheten bland ungdomar, särskilt bland långtidsarbetslösa. Antalet sommarjobb för ungdomar ska öka. Det kan t ex ske genom "Järfällamodellen", där ungdomar får hjälp att komma igång med och genomdriva egna verksamhetsidéer, som i förlängningen kan bli egna företag, eller genom "Nynäshamnsmodellen" där kommunen betalar småföretagare verksamma inom kommunen för att de ger ungdomar betald arbetspraktik några veckor under sommaren.

Extra satsning på långtidsarbetslösa

Långvarig arbetslöshet kan vara svår att ta sig ur på egen hand. Det behövs individuella insatser där sociala kooperativ kan vara en del av lösningen. Människor med utländsk bakgrund, särskilt kvinnor, löper dessutom extra risk att diskrimineras på arbetsmarknaden. Miljöpartiet vill satsa extra på det här området. Staden ska ersätta verksamheter i frivilligsfären med hälften av lönekostnaden när de anställer en långtidsarbetslös person vars arbetsgivaravgift betalas av staten.

Öka mångfalden

För att Stockholms stads anställda ska spegla befolkningen i stort behövs ytterligare insatser. Ingen ska diskrimineras på arbetsmarknaden, vilket i praktiken kan kräva positiv särbehandling med hänsyn till exempelvis etnicitet. Andelen utlandsfödda bland anställda är densamma som i befolkningen i staden (24 %), men utbildningsgraden är lägre bland dem med utländsk bakgrund och största andelen återfinns inom lågbetalda yrken i äldre- och barnomsorgen. Ökade informations- och utbildningsinsatser behövs för att ändra detta. Det finns anställda i staden som knappt talar någon svenska och för vilka risken är stor att de fastnar i lågt betalda och osäkra jobb. Vi vill erbjuda en möjlighet att läsa SFI på arbetstid och att arbetsgivaren kompenseras för det bortfall av arbetskraft som blir.

Bland personer med någon form av funktionsnedsättning är sysselsättningsfrekvensen avsevärt lägre än i övriga befolkningen. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ska anställa fler personer med funktionshinder på alla nivåer.

Företagare eller blivande företagare med utländsk bakgrund blir ofta diskriminerade på lånemarknaden. Offentliga medel som kan underlätta deras situation är till exempel statliga företaget ALMI och dess dotterbolag IFS, som ger lån till invandrarföretagare men också till andra sektorer, t ex miljöteknikföretag. Stockholms stad ska bli bättre på att samarbeta med ALMI/IFS för att underlätta för låntagare vars affärsidé har svårt att få gehör på den ordinarie bankmarknaden. Stockholms stad bör bidra med ekonomiska medel till IFS som ska öronmärkas för ökat företagande i socialt utsatta områden.

SFI tillbaka till utbildningsnämnden

SFI:s resurser ska återföras till utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska ha det fortsatta ansvaret för arbetsmarknadsinsatserna och flyktingmottagandet. Att flytta SFI och vuxenutbildning till socialtjänstnämnden, som inte har någon erfarenhet av utbildning, gör att dessa verksamheter helt förlorar kontakten med skolvärlden, likaså med fortbildning och forskning. Det är inte rimligt att SFI blir en sysselsättning i väntan på första bästa jobb. Språk och vidareutbildning är en merit och ibland ett krav för jobb, men utbildning är också en förutsättning för ett aktivt medborgarskap, i det offentliga samhället, i föreningar med mera.

Ren luft och rent område

Stadsdelsnämnden ska så mycket som möjligt bidra till att cykelvägnätet byggs ut och underhålls och att vi därmed bidrar till att öka cyklandet och därmed förbättrar luftkvaliteten. Stadsdelsnämnden ska i övrigt arbeta för att främja miljövänligt beteende och miljövänliga transportvanor.

Diskriminering ska inte styra trafikplaneringen

Trafikens störningar drabbar ofta utsatta områden där invånarna inte har resurser och språkliga möjligheter att klaga och miljöförbättringar som gjorts i andra delar av staden görs inte där. Denna diskriminering är inte acceptabel. E18 utmed Järvafältet är ett sådant exempel, den bör läggas i en tunnel.

Arbeta förebyggande för mindre nedskräpning

En viktig del i en trivsamt stadsmiljö är att det inte är skräpigt och slitet i parker, grönområden, gator och torg. Satsningar på renhållning, sanering och skadegörelse är av stor betydelse men staden måste även göra satsningar på förebyggande åtgärder som minskar uppkomsten av avfall och nedskräpning. Där ingår insatser för att minska konsumtionen av engångsförpackningar och diskussioner med snabbmatsproducenter och andra relevanta aktörer om hur förpackningarna kan minskas och återvinnas i högre utsträckning. Det finns flera lyckade exempel på projekt bl a inom bostadsbolag där boende och ungdomar har deltagit i skötsel och städning av sitt bostadsområde och därmed ökat sitt ansvarstagande. Denna typ av medverkan ska utvecklas för att användas av staden för minskad nedskräpning och klotter eftersom detta lönar sig mer på sikt än att bygga fler papperskorgar och hyra in mer städpersonal.

Nämnden ska i samverkan med stadens bostadsbolag, stadsdelsnämnder, idrottsnämnden

samt konsumentnämnden ta initiativ till denna typ av förebyggande projekt tillsammans med restauranger, caféer och företag som producerar de varor vars rester oftast blir skräp.

Stockholms stad ska även uppvakta regeringen för få möjlighet att införa avgift på snabbmatsförpackningar för att minska nedskräpningen i staden.

Bevara träd som är lungorna i Rinkeby-Kista!

Det har avverkat många träd i området de senaste åren. **Stadsdelsförvaltningen ska ta fram en trädplan som i första hand skyddar träden, inte ser dem som ett problem.**

Ta fram en plan och intensifiera arbetet för att rädda stadens gatuträd och skogsdungar!

Gör biogas av matavfallet

Det arbete för att insamla matavfall som påbörjats ska fullföljas. **Öka insamlingen av organiskt avfall för ökad biogasproduktion**

Stockholms matavfall är en värdefull resurs som ska användas för att öka produktionen av biogas. Biogas tillhör idag de minst miljöpåverkande fordonsbränslena och det råder stor efterfrågan på fordonsgas i Stockholm. Idag samlas enbart en bråkdel av matavfallet in. Riksdagens nationella mål om att samla in 35 % organiskt avfall till år 2010 skall uppfyllas. År 2015 ska stadens mål vara att 70 % av det organiska avfallet ska samlas in.

Kommunicera för ökad källsortering

Kommunikation och dialog med stockholmarna är avgörande för att uppnå stadens mål. Det är viktigt att stadens information till medbor-

garna sker på ett enhetligt sätt och att den är lättillgänglig. Renhållningsnämnden ska utveckla det informationsarbetet som rör producentansvarsavfallet och vidareutveckla informationen till stockholmare och verksamheter, särskilt småföretagare, om var och när de olika avfallsfraktionerna kan lämnas.

Ett nära samarbete med förpackningsindustrin och återvinningsindustrierna är viktigt. Det behövs även utökat samarbete mellan renhållningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, som är tillsynsmyndighet över producentansvaret samt tillståndsmyndighet för mindre verksamheter. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vid tillståndsgivningen ställa krav på att verksamheterna har godkända källsorteringssystem. Stadsdelsnämnden ska bidra till att utveckla källsorteringen, och att informera medborgarna om källsortering.

Stadsdelsförvaltningens medarbetare

Erbjud medarbetarna kompetensutveckling och kortare arbetstid

Grundutbildning för dem som saknar detta är ett minimum för att kvalitetssäkra verksamheterna. Staden ska fortsätta satsningarna på kompetensutveckling och olika utvecklingsprojekt. Det är viktigt att både kommunanställd personal och personal som ingår i entreprenad omfattas av satsningarna. Stadsdelsnämnderna har prövat olika arbetstidsmodeller med inriktningen att sänka arbetstiden och utöka friskvården. Dessa satsningar bidrar till att förbättra kvaliteten i verksamheterna och till att öka medarbetarnas kompetens. De lägger fokus på arbetsmiljö och är ett led i jämställdhetsarbetet. Försöken har varit positiva, med underlättad schemaläggning och ökad kontinuitet för omsorgstagarna. All personal i äldreomsorgen skall erbjudas arbetstidsförkortning genom införandet av 35 timmars arbetsvecka, exempelvis 3-3-modellen.

Vid personalrekrytering ska behovet av fler män i omsorgsyirken beaktas. Det är viktigt att behålla och dra fördel av den språkliga och kulturella mångfald som finns bland personalen inom äldreomsorg. Att erbjuda praktikplatser är ett viktigt led i rekryteringsarbetet för att på sikt öka intresset för vård- och omsorgsyrikena. Schemaläggning genom "tvättstugemodellen" och "egna scheman" visar sig leda till mer heterogena personalgrupper och ska uppmuntras.

Lika rätt

- Staden ska upprätta mål för allas lika rättigheter
- Staden ska aktivt följa upp likarättsarbetet

- Staden ska aktivt främja arbete som ifrågasätter normer, maktstrukturer och könsroller

Alla människors lika värde och rättigheter är en av utgångspunkterna i miljöpartiets politik. Det är grunden för demokrati och mänskliga rättigheter. Lika rättigheter innebär att ingen ska behöva utsättas för diskriminering på grund av kön, funktionshinder, etnicitet, religion, ålder, sexuell läggning eller könsidentitet. Men lika rättigheter innebär också att främja normkritik och attitydpåverkan gentemot majoritetssamhället. Vår utgångspunkt är att diskriminering grundar sig i strukturella samhällsproblem som är liknande för alla diskrimineringsgrunder.

Miljöpartiets politik utgår ifrån ett könsmaktsperspektiv. Det faktum att kvinnor och män bemöts olika, har olika förutsättningar och olika förväntningar på sig själva beror på rådande könsroller som skapas av omgivning, strukturer och samhälle. Könsmaktsförståelsen är ett verktyg för att analysera den könsmaktsordning som upprätthåller ett förhållande som snedfördelar makt och inflytande i samhället på grund av kön. För miljöpartiet är det uppenbart att ett aktivt arbete för lika rättigheter kräver politiska insatser. Normerna och priset för att bryta dem upprätthålls till stor del genom politiska beslut och kan också motverkas genom sådana. Miljöpartiet har visat att miljöfrågor måste integreras i en helhetssyn på alla samhällsområden. På samma sätt är det nödvändigt att jämställdhet och jämlikhet integreras i dessa områden.

Ett aktivt arbete för lika rättigheter kräver en övergripande funktion som ser till att hela den generella politiken och stadens alla verksamheter genomsyras av och granskas ur ett likarättsperspektiv.

Aktiv upphandling och uppföljning

De verktyg som finns för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter kräver en uppföljningsfunktion för att vara effektiva. Staden upphandlar varje år varor och tjänster för miljoner kronor. Alla företag följer dock fortfarande inte de lagar som finns kring lika rätt och antidiskriminering, trots att de har funnits i årtal. Upphandling är ett starkt verktyg för att främja lika rättigheter i de upphandlade företagen. Nämnden ska säkerställa att antidiskrimineringsklausulerna används och följs upp på ett sätt som aktivt främjar lika rättigheter i stadens verksamheter och bolag samt i de upphandlade verksamheterna. Stadsdelsnämnden ska aktivt arbeta för att strukturella löneskillnader som har samband med kön avskaffas i staden. Dessutom ska individuella löneskillnader som har samband med kön, etnicitet, funktionshinder och/eller sexuell läggning avskaffas.

Jämställdhets- och mångfaldsplanerna är levande dokument som granskas och uppdateras regelbundet. Nämnden ska säkerställa att stadens verksamheter har väl genomarbetade och förankrade planer med konkreta strategier för ökad jämställdhet och mångfald samt motverkande av trakasserier. Det är viktigt att alla berörda verkligen tar del av processen som leder fram till en plan. Granskning av planerna ska genomföras vartannat år och kompletteras med en uppföljning av strategiska nyckeltal. Det är också angeläget att genomföra djupare studier, exempelvis av lönekartläggningen och resultatet av handlingsplanerna för jämställda löner samt ta initiativ till att upprätta en bindande handlingsplan med fack och arbetsgivare för att få bort osakliga löneskillnader.

Främjande

Om Stockholm ska bli en stad som präglas av öppenhet och respekt för olikheter krävs ett aktivt främjandearbete, inte minst när det gäller **attitydskapande insatser**. Stadens anställda såväl som politiker behöver kontinuerlig utbildning i diskrimineringsfrågor. Även stockholmarna ska få ta del av attitydskapande kampanjer och andra insatser.

Det finns en rad verktyg som nämnden kan använda i främjandearbetet, till exempel seminarier och föreläsningar där deltagarna får ifrågasätta normer, maktstrukturer och könsroller. Diskrimineringsstester ska användas för att upptäcka diskriminering inom stadens verksamhet genom att undersöka huruvida en person blir annorlunda behandlad i en situation beroende på hans/hennes etnicitet, funktionshinder, kön, sexuella läggning eller ålder.

Stadsdelsförvaltningen ska samarbeta med den nya nämnd för lika rättigheter som Miljöpartiet vill inrätta. Nämnden ska ha särskild kompetens för uppföljning av det aktiva arbetet mot trakasserier.

. • Ta fram en ny upphandlingspolicy med tydliga krav på miljö och social rättvisa.

Konsumentfrågor, konsumentvägledning och skuldrådgivning

Konsumenternas makt att styra över ekonomin till att bli globalt och miljömässigt hållbar ska inte underskattas. Konsumenterna har genom sina många valmöjligheter en nyckelroll för att utveckla produktion

som är långsiktigt hållbar. Aktiv konsumentvägledning är viktig för att ge den enskilde konsumenten större möjligheter att göra bra val och att hävda sin rätt. Konsumentverkets norm om en konsumentvägledare per 20 000 invånare är en målsättning.

Ge ökade möjligheter för stockholmarna att välja en hållbar och hälsosam livsstil och att göra bra val som konsumenter.

- Utveckla konsumentvägledarnas uppdrag till att även inkludera rådgivning till stockholmarna om miljöanpassade och etiska varor och tjänster.
- Särskilt fokusera på konsumentvägledning till unga.
- Samordna stadens uppföljning av Nöjd-kund-index.

Rinkeby-Kista ska bidra till att Stockholm blir en s k Fair Trade City för att öka kunskapen om och engagemanget för rättvis handel.

Fler skuldrådgivare

Allt fler, inte minst unga som tar enkla sms-lån, försätter sig i skuldfällan och i flera av stadsdelarna är kötiderna orimligt långa. Ju tidigare de får hjälp desto större chans att ta sig ur den uppkomna situationen. Fler skuldrådgivare skulle också förebygga vräkningar p.g.a. hyresskulder. **Vi vill anställa fler skuldrådgivare i samarbete med socialtjänstnämnden!** Stadsdelsnämnden ska kunna tillhandahålla budget- och skuldrådgivning inom rimlig tid.

Järvalyftet och stadsplanering

I alla miljonprogramsområden finns ett eftersatt upprustningsbehov som staden har ett ansvar för. Bostadsbolagen ska förvalta och bygga miljövänliga billiga hyreslägenheter, klimatupprusta miljonprogramsområdena med utgångspunkt från boende och stoppa den pågående ombildningen till bostadsrätter i miljonprogramsområdena.

Järvalyftet måste bli ett demokratiskt projekt

Järvalyftet, som från början var ett projekt med bred politisk enighet, har utvecklats till ett sätt för majoriteten att byta ut icke önskvärd befolkning i staden. Järvalyftet måste backa och bli det projekt för upprustning, boendeinflytande och demokrati som det var tänkt. Miljöpartiet vill genomföra Järvalyftet genom att utgå ifrån de boende. Svenska Bostäder måste tillsammans med en eller flera arkitekter gå runt

hos de boende och verkligen diskutera hur deras framtidsvision ser ut. Tjänstemännen ska särskilt ta hänsyn till barns och ungdomars åsikter samt ha ett genusperspektiv på dels sociala förbättringar och dels inom- och utomhusmiljö. Samtidigt ska en satsning på klimatupprustning ske, med nya klimatskal och andra miljölösningar som tas fram genom samarbete med de boende. Därefter kan informationen sammanställas och utvecklas till förslag som politiker får ta ställning till och diskutera med de boende. Endast på detta sätt kan Järva utvecklas till ett modernt, miljövänligt område som människor kan och vill bo kvar i. **Hyrorna måste även efter renoveringen vara rimliga så att alla har råd att bo kvar! Inga kraftiga hyreshöjningar ska genomföras!**

Modernt, mänskligt och miljövänligt boende

Stadsdelsnämnden ska samarbeta med bostadsbolagen för att säkra ett gott boende för invånarna i Rinkeby-Kista. Tillgång till en god bostad ska finnas för alla, oavsett ekonomiska eller sociala resurser. För att garantera att alla människor får tillgång till en bostad av god standard och till en rimlig kostnad i attraktiva miljöer måste affärsmissighet och socialt ansvar gå hand i hand. De allmännyttiga bostadsföretagen skall vara föregångare för att motverka segregation och sociala klyftor. Lokaluthyrning för småföretagare till överkomliga priser är också en del i arbetet för bra boendemiljöer främst i ytterstadsområden. Reglerna för andrahandsuthyrning bör bli mer flexibla så att fler kan få möjlighet att hyra ut sin lägenhet på tillåten väg. Stockholm behöver fler små, billiga och miljövänliga hyreslägenheter. Nybyggnationen ska vara inriktad på att bygga lägenheter för unga, nyanlända, hemlösa och andra grupper utan stora resurser. Bolagen ska bygga klimatsmarta hus med låg energianvändning och goda möjligheter för de boende att leva miljövänligt. Det innebär att nya hus ska byggas enligt passivhusprinciper och inte förbruka mer än 45 kWh/kvm/år exklusive hushållsel.

Miljöpartiet vill ha blandade upplåtelseformer i hela Stockholm, politiken ska inte utgå från en medelklassstereotyp om vad attraktivt boende är, utan från stockholmarnas åsikter och inflytande i sitt eget boende. Bolagen kan dessutom arbeta mer aktivt för långsiktigt minskad energianvändning och miljöpåverkan om deras bostäder inte försvinner genom ombildning, försäljning eller rivning.

Demokratisera planprocessen

Stadsbyggnadsnämnden ska använda sig av omvänd planprocess och arbeta fram områdesprogram. Det innebär att medborgarna redan vid ett tidigt skede får delta i planprocessen. Att som idag övergå till enk-

la planförfaranden är inte acceptabelt. **Vid byggplaner skall generellt synpunkter från stadsdelsnämnder, organisationer och allmänhet väga tungt.** Antalet planhandläggare måste öka för att kunna tillmötesgå behovet av ökat samråd trots ökad press på att snabba upp planeringstiden för bostadsbyggen. Detta främjar demokratiaspekterna i planeringsprocessen.

Ta tillvara barnens och ungdomarnas åsikter

Staden måste aktivt efterfråga barnens och ungdomarnas åsikter i många fler planärenden och det bör ske varje gång barns och ungdomars boende- eller vistelsemiljöer berörs. Det är deras framtid vi planerar. Barnkonventionen ska genomföras och förstärkas i planeringsarbetet och olika arbetsmetoder för detta ska utvecklas inom stadsbyggnadsnämnden. Checklistor bör införas i varje projekt som berör barn och ungdomars miljöer. Stadsdelsnämnden kan bidra till att sprida information till invånarna om planer och byggprojekt, och bidra till att underlätta för människor att påverka planerna för området.

Förortscentra

Stadsdelsnämnden bör samverka med bostadsbolagen för att aktivt underlätta för att näringsidkarna får bra och stabila spelregler. Alla ska utreda hur genomströmningen av kunder kan förbättras i förortscentra. I t ex Akalla halverades genomströmningen på ”affärs-gatan” när bankomaten försvann från ett av de två torg som finns. Åtgärder ska genomföras för att kundunderlaget i dessa centra ska öka.

Barn får inte vräkas

Allmännyttan ska ta ansvar för att inte människor utesluts från boende genom förebyggande arbete för att minska antalet vräkningar och avhysningar. Barn är en särskilt utsatt grupp vars intressen alltid måste komma i första rummet. Bostadsbolagen ska införa en policy att barnfamiljer inte får vräkas.

Begravningsplats i Järvaområdet

Vi välkomnar att det blir en ny begravningsplats i Järvaområdet. Vi hade dock föredragit att man lägger begravningsplatsen vid Hägerstalund i stället för den motocrossbana som ligger där nu.

Reservation 3

Ledamot Gunilla Bhur (v) reserverade sig med hänvisning till eget förslag.

att avslå budgetunderlaget

att därutöver anföra

Med facit i hand efter 3 års högerstyre i Stockholms kommun kan vi sammanfatta att följande har skett:

Dogmatisk konkurrensutsättning av kommunala verksamheter

Men alliansen har ändå inte lyckats få folket dit man vill – en enda avknoppning i stadsdelen visar att medborgarna inte är beredda att driva dagis, skolor, fritidsverksamhet, äldreomsorg, ungdomsverksamhet i privat regi. Endast förskolan Fyren i Kista har avknoppats. Däremot har olika vårdbolag som drivs av riskkapitalister tagit över delar av äldreomsorgen bland annat i Akalla. Två äldreboenden är under upphandling och kommer att leda till övertalighet i personalen. Boendestödet inom Socialpsykiatri är också konkurrensutsatt.

Skola och skolbarnomsorgsansvaret har centraliserats till Stads- huset

Dalhogsskolan i Husby, en 0-9-skola där föräldrar, personal och barn engagerade sig för att få behålla sin skola, lades kallsinnigt ner av alliansen. Trots protester och dokumenterade bevis för att skolan behövdes i området så stängdes skolan sommaren 2008. Rinkebyskolan har kritiserats för bristande utbildningsresultat och Akallaskolan har svikits i årtal vad gäller upprustning och besked om fortsatt verksamhet.

Ingen insyn i de ”enskilt drivna” förskolorna

Rinkeby har 5 kommunala och 11 privata förskolor varav flera drivs på etnisk och religiös grund. Akalla har 2 kommunala och 4 privata, Husby 2 kommunala och 7 privata samt Kista 1 kommunal och 9(!)privata. Ingen som helst insyn från samhälle och myndigheter kan påvisas. Det är våra gemensamma skattemedel som går rakt ner i fickan på privata utövare och vi vet inte ens om barnen får adekvat utbildning och att FN:s stadgar om barns rättigheter efterlevs.

Familjecentralerna i Husby och Rinkeby har i många år varit områdenas stolthet.

Samlad kompetens med barnavård, mödravård, familjerådgivning och öppen förskola lockade till studiebesök från hela staden. Grunden var ett bra samarbete med landstinget, nätverkskapande och att den uppsökande verksamheten samlats på en plats ”mitt i byn”.

Idag har helheten slagits sönder och styckats upp - kvar finns bara fragmenterad verksamhet. Personalen är minskad med mer än två

tredjedelar. Tre privata barn och mödravårdscentraler är centrerade till Kista, inga i Husby eller Akalla. Familjerådgivningen är borta – medborgarna hänvisas till socialtjänsten men nuläget finns nästan bara privata aktörer att tillgå och gissa var de finns?! I hela länet finns 2 utförare i Solna, 3 i Sollentuna, 2 i Nacka, 2 i Täby, 2 i Danderyd, en i Tyresö och Värmdö samt 9 st inne i city! Inte en enda i Västerort! Vilka slutsatser kan man dra av dessa etableringar – jo att de privata växer upp som svampar ur jorden där de kan tjäna stora pengar på familjeproblem är klart!

Fler människor kommer att behöva försörjningsstöd – Jobbtorgen har misslyckats

Oavsett hög eller lågkonjunktur så har inte den förda politiken med Jobbtorg lyckats få ut de människor som står längst bort från arbetsmarknaden i arbete. Om den globala arbetsmarknaden fortsatt styrs av kapitalistiska system kommer aldrig arbetslösheten att sjunka – dessa system har inbyggda mekanismer som alltid kräver en viss procent av arbetslösa för att upprätthålla systemet. Man sätter bara olika namn på konstgjord andning som plusjobb, ingångsjobb, ALU m.fl. listan kan göras lång på alla olika former av konstruerade jobb. Större krav på arbetsgivarna för att motverka fördomar vad gäller kön, etnicitet och ålder när man nyanställer och en reell satsning på jobb inom offentlig sektor skulle leda till fler varaktiga jobb.

Vårdnadsbidraget som högeralliansen införde har visat sig ge inlåsnings effekter för kvinnor och barn. I stadsdelen Rinkeby-Kista är 98 % av dem som söker bidraget kvinnor. Vårdnadsbidraget leder också till minskade behov av förskoleplatser och därav problem för den kommunala förskolan som har en välutbildad personal och som utför ett viktigt pedagogiskt arbete med jämställdhet och genusperspektiv i fokus.

Man måste satsa mer på barn och unga – kultur och föreningsliv och öppna gårdar

Detta görs inte bäst genom att konkurrensutsätta alla kommunala verksamheter för barn och unga som sker idag i Rinkeby-Kista. Det görs bäst genom att värna om och satsa på de kommunalt drivna ungdomsgårdarna.

Vänsterpartiet menar att ett Ungdomsråd med långtgående påverkansmöjlighet måste finnas i stadsdelen. Ungdomsrådet bör ha samma status och inflytande på olika processer som handikapprådet och pensionärsrådet förväntas ha. Det betyder inte ytligt tyckande utan reella möjligheter att påverka. Förvaltningens ambition att erbjuda feriearbe-

RINKEBY-KISTA STADSDELSNÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

23 APRIL 2009

BLAD 58

te till fler ungdomar i stadsdelsområdet är bra men kan höjas ännu mer.

§ 14

Nomineringen till Stockholms stads kvalitetsutmärkelse 2009

Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att nominera Järva ungdomsmottagning till deltagande i Stockholms stads kvalitetsutmärkelse.
2. Stadsdelsnämndens beslut överlämnas till Enheten för kvalitetsutveckling och avknoppning, förnyelseavdelningen.

Ärendet

Alla kommunalt och enskilt drivna verksamheter som finansieras av staden är välkomna att delta i den av staden årligen anordnade kvalitetsutmärkelsen.

Järva ungdomsmottagning har anmält intresse av att delta i årets kvalitetsutmärkelse. Förvaltningen bedömer att ungdomsmottagningen uppfyller kraven för att få delta i årets kvalitetsutmärkelse.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 9 april 2009. Dnr 500-180-2009

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 15

Slutredovisning av Kompetensstegeprojekt

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning avseende beviljade kompetensstegemedel för år 2006, 2007 och 2008.
2. Stadsdelsnämnden beslutar återredovisa överskjutande medel för åren 2006, 2007 och 2008 om totalt 2 533 136 kronor.
3. Stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till äldreförvaltningen inför den för staden samordnande redovisningen till kompetensstegen.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Regeringen avsatte medel under åren 2005 till 2008 om stöd till kommunerna för kompetensutveckling av personal inom äldreomsorgen. Kista stadsdelsnämnd beviljades 3 100 tkr för åren 2006-2008. Rinkeby stadsdelsnämnd beviljades 2 200 tkr för åren 2006-2007. Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning har i den nya organisationen använt medlen i en långsiktig strategisk planering av kvalitets- och kompetensutveckling inom verksamhetsområdet omsorg om äldre. Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning har tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning även arbetat med projektet "Lära på arbetet". För detta projekt beviljades berörda nämnder sammanlagt 3 811 tkr fördelade på åren 2006-2008.

Trots projektens omfattning har de under projektiden fyra berörda förvaltningarna inte använt samtliga tilldelade medel om totalt 9 111 tkr. Ej disponerade medel 2 533 136 tkr finns avsatta på ett särskilt konto hos Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, som har det samlade redovisningsansvaret för samtliga här berörda kompetensstegeprojekt.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 9 april 2009. Dnr 600-063-2009

Förslag till beslut

Tjänstgörande ordförande Abebe Hailu m.fl. (s) föreslog att nämnden antar ledamot Gunilla Bhur (v):s förslag till beslut som också Abebe Hailu m.fl. (s) anslöt sig till.

Ledamot Bo Sundin m.fl. (m) föreslog att nämnden skulle anta förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden antagit förvaltningens förslag.

Reservation

Tjänstgörande ordförande Abebe Hailu m.fl. (s) och Gunilla Bhur (v) reserverade sig med hänvisning till eget förslag.

att godkänna förvaltningens redovisning samt punkterna 2-4 i ärendet

att uppdra åt förvaltningen att se över hur ekonomisk kompensation till kontaktpersonerna samt ökade resurser i tid är möjligt; för att lyckas med genomförandet av kontaktmannaskapet inom äldreverksamheterna.

Det är intressant att ta del av utvärderingen av projektet, som vi nu hoppas ska leda till att införandet av kontaktmannaskap blir en naturlig del av verksamheten inom äldreomsorgen.

Konsulten som genomfört utvärderingarna konstaterar att det finns svårigheter såsom otydliga riktlinjer och att personalen inte till fullo är införstådda med vad kontaktmannaskapet innebär. Viktigt är ledarskapets roll och att det tydliggörs vad en kontaktperson har för ansvar och relation till övriga personalgrupper.

Ett klassiskt problem är när arbetsgivaren utökar ansvaret och lägger på personal ytterligare arbetsuppgifter, som visserligen kan vara stimulerande, men sedan inte ser till att kompensera med antingen ökad lön eller mer tid. Vilken annan grupp i arbetslivet t.ex. arbetsledare eller VD:ar accepterar mer ansvar men ingen kompensation?

Med anledning av detta föreslår vi att ekonomisk kompensation bör följa av ökat ansvar och engagemang och att ökade resurser i tid tillförs personalgrupperna inför implementeringen av kontaktmannaskapet.

§ 16

Stimulansmedel för insatser inom vård och omsorg om äldre personer

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning avseende beviljade stimulansmedel för insatser till de mest sjuka äldre för åren 2007 och 2008.
2. Stadsdelsnämnden ansöker hos Socialstyrelsen om att få disponera överskjutande medel om 1 360 tkr under år 2009.
3. Stadsdelsnämnden ansöker hos Socialstyrelsen om 2 507 tkr i medel för insatser för de mest sjuka äldre under år 2009.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen redovisar i ärendet de satsningar som genomförts inom Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning med hjälp av de för åren 2007 och 2008 av Socialstyrelsen beviljade stimulansmedlen för att höja kvaliteten inom vården och omsorgen om de mest sjuka äldre. Förvaltningen föreslår att nämnden hos Socialstyrelsen ansöker att de medel som inte ianspråktagits under tidigare år får användas för samma ändamål under år 2009. Vidare föreslår förvaltningen att nämnden hos Socialstyrelsen även ansöker om ytterligare medel för en förstärkt satsning på att höja kvaliteten inom vård och omsorg om de mest sjuka äldre under år 2009.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 9 april 2009. Dnr 600-151-2009

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 17

Kvinnoprojektet - slutrapport

Beslut

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd överlämnar slutrapporten till länsstyrelsen.

Ärendet

Kvinnoprojektets målgrupp har varit våldsutsatta kvinnor som har ett missbruk. Länsstyrelsen har beviljat medel till projektet som har pågått sedan september 2006 och avslutades i december 2008. Syftet med projektet har varit att utveckla utredningsmetoder samt insatser i öppenvård. Förvaltningen bedömer att målen har uppnåtts. Nya utredningsmetoder och ett öppenvårdsprogram har utvecklats. Arbetsmetoderna är implementerade i verksamheten och öppenvårdsprogrammet kommer fortsättningsvis att erbjudas målgruppen.

Inom ramen för en utvärdering som Institutet för utveckling av metoder i socialt arbete (IMS) gör under 2008/2009 av förvaltningens kvinnofridsarbete har de också utvärderat en av grupperna i öppenvårdsprogrammet. Utvärderingen avser att mäta effekterna av insatsen. Den sista mätningen sker nio månader efter avslutad insats varför resultatet av utvärderingen inte kommer att bli klar förrän slutet av 2009. Förvaltningen hänvisar i övrigt till den bilagda slutrapporten.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 9 april 2009. Dnr 599-149-2009

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 18

Karensdag när medarbetare smittas i arbetet

Beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på skrivelsen

Ärendet

Förvaltningen har berett rubricerad skrivelse angående karensdag när medarbetare smittas i arbetet. Mot bakgrund av utbrott av vinterkräk-sjukan föreslås att förvaltningen skyndsamt återkommer med ett förslag till överenskommelse och policy om karensdag vid smitta av vinterkräksjuka.

Förvaltningen kan konstatera att det inom Stockholms stad saknas avtal om att löneavdrag inte ska göras vid sjukdom där medarbetare blivit smittad i arbetet. Om en anställd har en smittsam sjukdom kan ersättning i form av smittbärappenning betalas ut från Försäkringskassan.

Förvaltningen arbetar utifrån bestämmelserna i SjLL (Lag om sjuklön) och sjuklön utges inte den första sjukdagen som är en karensdag. Personalstrategiska avdelningen (PAS) har inte för avsikt att utarbeta riktlinjer för att utbetala lön under karensdagen under perioder med vinterkräksjuka. Förvaltningen följer kontinuerligt PAS ställningstaganden och anpassar förvaltningens personaladministrativa policys utifrån stadens policys.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 23 mars 2009. Dnr 299-040-2009

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 19

Bekymringssamtal – en arbetsmodell

Beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på skrivelsen.

Ärendet

I en skrivelse den 28 augusti 2008 framförde Anders Tilly (kd) ett förslag om att stadsdelsnämnden skulle fatta beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att undersöka möjligheter för en lokal försöksverksamhet med ”Bekymringssamtal” för att utveckla det brottsförebyggande arbetet bland ungdomar. Förvaltningen föreslås också redogöra för det arbete som idag bedrivs i syfte att minska antalet brott av unga.

Förvaltningen bedriver ett aktivt förebyggande arbete bland ungdomar i stadsdelsområdet i nära samverkan med polis och skola. Det pågår också ett utvecklingsarbete av socialtjänstens samverkan med polisen i syfte att så tidigt som möjligt nå ungdomar som är misstänkta för brott. På individnivå använder sig förvaltningen av flera olika arbetsätt för att möta varje ungdoms specifika behov. En strävan är att metoderna ska ha stöd i forskningen. ”Bekymringssamtal” är under utvärdering inom ramen för stadens ungdomstjänst. Skulle metoden visa sig ge goda eller bättre resultat än andra arbetsätt och i övrigt lämpa sig för socialtjänstens verksamhet kommer förvaltningen att ta ställning till om metoden ska införas.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 9 april 2009. Dnr 500-350-2008

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 20

Skötsel av gångstråk vid fastigheten Rödby 3 på Jyllandsgatan 305-307

Beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på skrivelsen

Ärendet

Förvaltningen har på uppdrag från stadsdelsnämnden berett rubricerad skrivelse angående skötsel av gångstråk vid fastigheten Rödby 3 på Jyllandsgatan 305-307 i Kista. I skrivelsen pekas på brister i utemiljön och oklarheter om skötselansvaret för både vinter- och sommarrenhållning. Stadsdelsförvaltningens hjälp efterfrågas för att reda ut ansvarsförhållandena för området.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 2 april 2009. Dnr 300-497-2009

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 21

Belysning av pulkabacke i Kista

Beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på skrivelsen.

Ärendet

Förvaltningen har på uppdrag av stadsdelsnämnden berett rubricerad skrivelse angående belysning av pulkabacke i lekparken Trudelutten vid Jyllandsgatan i Kista. I skrivelsen pekas på att många backar inom stadsdelsområdet, som vintertid är lämpliga för barnens pulkaåkning, är obelysta och därför redan under eftermiddagen ligger i mörker och känns otrygga för barnen. En lämplig pulkabacke att belysa anges vara den i lekparken Trudelutten. Förvaltningen föreslås få i uppdrag att ta initiativ till att backen får en belysning.

Förvaltningen har studerat olika tekniska möjligheter att genomföra förslaget. Att dra en kabel från parkens pumpgrop medför både skador på nyanlagda och känsliga ytskikt och blir långt och kostsamt. Men att istället t.ex. dra en kabel från befintlig belysning till den näraliggande bollplanen blir enklare och kan rymmas inom befintlig investeringsbudget. Förvaltningen avser att genomföra denna åtgärd i god tid före nästa vintersäsong.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 9 april 2009. Dnr 399-090-2009

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 22

Edvard Griegsgången Husby torg - Jyllandsgatan

Beslut

Nämnden godkänner att Edvard Griegsgången mellan Husby torg (Bergengatan) och Jyllandsgatan rustas upp enligt förvaltningens förslag omfattande investeringsutgifter om totalt 7,8 mnkr att täckas av nämndens investeringsanslag.

Ärendet

Tilldelning av medel för parkinvesteringar till varje nämnd görs av kommunfullmäktige utifrån ansökningar från stadsdelarna. Stadsdelsnämnderna ska efter programarbete och projektering fatta genomförandebeslut för varje projekt för sig. Enligt den av nämnden i verksamhetsplanen för år 2009 antagna investeringsplanen ska under året en upprustning påbörjas av en del av det gångbanetorg – Edvard Griegsgången - som binder samman stadsdelarna Husby och Kista. I den av trafikkontoret på kommunstyrelsens uppdrag upprättade flerårsplanen för stadens parkinvesteringar m.m. under åren 2010-2012 ryms projektets fortsättning och färdigställande. Upprustningen omfattar sträckan mellan Husby torg och Jyllandsgatan. Målet är att skapa ett inbjudande ”gångtorg” med ny belysning, nya sittplatser och nya träd. Särskild vikt kommer att läggas på trygghetskänsla och tillgänglighetsanpassning. Längs den starkt kuperade sträckningen kommer därför platser för paus, vila och socialt umgänge att skapas. Efter avslutad projektering kan kostnaderna för projektet beräknas till sammanlagt 9,3 mnkr. Kostnaden fördelas på åren 2008-2011 med 0,7 mnkr, 3,9 mnkr, 4,5 mnkr respektive 0,2 mnkr. Av totalkostnaden för genomförandet ryms 7,8 mnkr inom ram för nämndens investeringsbudget åren 2008-2011. Resterande belopp om 1,5 mnkr täcks av medel för tillgänglighet och trädplantering som står till trafikkontorets förfogande. Ett öppet samrådsmöte genomfördes den 25 februari 2009 med berörda invånare inbjudna, varvid inga invändningar framkom mot förslaget. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner genomförandet och finansieringen av de redovisade åtgärderna.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 15 april 2009. Dnr 300-186-2009

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 23

Ansökan om utvecklingsmedel för projektet Barnets Rum tredje projektåret

Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens ansökan till Länsstyrelsen i Stockholms län om utvecklingsmedel, totalt 664 056 kr för Barnets Rum tredje projektåret 2009-11-01 - 2010-10-31.
2. Ansökan överlämnas till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Ärendet

Förvaltningen ansöker om utvecklingsmedel tredje projektåret till Barnets Rum. Barnets Rum erbjuder individuellt krisstöd till barn som upplevt/bevittnat våld mellan närstående vuxna. Efter en pilotstudie med 7 barn det första halvåret 2007, har 59 barn remitterats till Barnets rum. Av dessa har 41 barn fått behandling under hittillsvarande projektperiod. Förvaltningen ansöker om medel för ett tredje projektår för att få ett bredare underlag för utvärdering av projektet, så att alla projektmedarbetare ska hinna ta emot fler barn under projekttiden för att få en bra grund att stå på i arbetet efter projektet och för att undersöka förutsättningarna för att utvidga målgruppen till barn vars föräldrar har en missbruksproblematik. Totalt ansöker förvaltningen om 664 056 kr. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner projektansökan.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 15 april 2009. Dnr 504-201-2009

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 24**Remiss av Betänkandet Aktiv väntan – asylsökande i Sverige.****Beslut**

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Ärendet

Regeringen beslutade den 13 november 2007 att tillkalla en särskild utredning för att se över mottagandet av asylsökande. Utredningen överlämnade sitt betänkande *Aktiv väntan – asylsökande i Sverige* (SOU 2009:19) i februari 2009. De olika områden som i första hand berörs av betänkandets förslag är sysselsättning, boende, ekonomiskt bistånd till individen, social omsorg, statens ersättning till kommunerna samt återvändande vid eventuellt avslag på asylansökan.

Förvaltningen vill poängtera vikten av att asylsökande uppmuntras etablera sig i kommuner utanför storstadsområdet och bereds möjlighet till meningsfulla aktiviteter. De ekonomiska incitament som föreslås i utredningen förefaller inte vara tillräckligt kraftfulla för att utgöra ett reellt alternativ. Förvaltningen vill när det gäller sysselsättning betona vikten av koppling mellan kartläggning, planering och individens aktiviteter. Utredningen förslag att svenskundervisning, praktik och andra aktiviteter överförs till kommunerna kan medföra svårigheter då tre myndigheter har delansvar - kommunen, migrationsverket och arbetsförmedlingen - att uppnå en helhetssyn på den asylsökandes situation.

Ärendets beredning

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 8 april 2009. Dnr 006-141-2009

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag. Ledamot Jakob Dencker (mp) lämnade ärendet utan ställningstagande.

§ 25

Balanslista per den 31 mars 2009

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Ärendet

En balanslista med aktuella uppdrag från kommunfullmäktige och stadsdelsnämnden. I listan redovisas uppdrag givna till och med mars månad 2009 med en aktuell lägesredovisning för varje uppdrag.

Dnr 000-192-2009

§ 26

Handikapprådets protokoll

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Ärendet

Lokala handikapprådets protokoll från den 5 mars 2009.

§ 27

Pensionärsrådets protokoll

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Ärendet

Lokala pensionärsrådets protokoll från den 11 mars 2009.

§ 28

Postlista

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna

Ärendet

Anmälan av postlista från den 13 mars 2009 till och med 9 april 2009.

§ 29**Anmälan av delegationsbeslut****Beslut**

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Datum	Ärende	Beslut	Delegat
2009-03-31	Deltagande i konferens den 1-3 april 2009 utanför Sverige Dnr 203-095-2009	Beviljat	Susanne Tengberg Verksamhetsområdes- chef
2009-03-27	Lista på nyanställda under mars 2009		Britt-Marie Andersson Personalsekreterare

§ 30

Inkomna skrivelser, rapporter med mera som kommit till stadsdelsnämnden eller upprättats inom förvaltningen

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

A

Skrivelse som är inkommen eller upprättad inom stadsdelsförvaltningen

1. Cirkulär 09:19 Jobb- och utvecklingsgarantins tredje fas.
2. Cirkulär 09:20 Beloppsjusteringar i avtal om försäkringersättning vid trafikskador på kommunala anläggningar
3. Cirkulär 09:21 Arbetsdomstolens dom 2009 nr 22 angående avskedande av kommunanställd som under arbetstid druckit alkohol i bilen och därefter dömts till grovt rattfylleri
4. Cirkulär 09:23 Vårpropositionen 2009
5. Cirkulär 09:24 Kommunal fastighetsavgift, ny prognos för 2009
6. Basketplanen i Gläntans grönområde, skrivelse till nämnden. Dnr: 001-195-2009
7. Revisionsberättelser och årsöversikt 2008

§ 31

Protokollsutdrag från kommunfullmäktige m.m. i urval

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 32

Inkomna skrivelser till nämnden från förtroendevalda

Skrivelse om den öppna ungdomsverksamheten i Rinkeby, Abebe Hailu m.fl. (s).

Skrivelse om föreningsanslagstavla, Kista torg, Abebe Hailu m.fl. (s).

Beslut

Nämnden uppdrar till förvaltningen att på lämpligt sätt bereda och besvara skrivelserna.

§ 33

Konferenser och utbildningar

Inga inbjudningar till relevanta utbildningar hade inkommit.

§ 34

Anmälan av sociala delegationens beslut

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Ärendet

Anmälan av sociala delegationens protokoll från den 25 mars 2009, den 8 april och 9 april 2009.